महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

स.नं.२७०, भांबुर्डा, सेनापती बापट मार्ग,

पुणे ४११ ०१६

५४ वा वार्षिक अहवाल

(२०१६-२०१७)

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे
(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

५४ वा वार्षिक अहवाल
(२०१६-२०१७)

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विषय		पृष्ठ क्र.
१	सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाचा अहवाल विधान मंडळाला सादर करण्यास झालेल्या विलंबाची कारणे	.....	३
२	संचालक मंडळाची यादी सन २०१६-२०१७ करीता	.....	५
३	स्थगित वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना	.....	७
४	संचालकांचा अहवाल	.....	८
५	लेखापरिक्षकांचा अहवाल	.....	११
६	ताळेबंद	.....	२०
७	नफा तोटापत्रक	.....	२१
८	लेख्यांचा भाग असलेल्या वित्तीय टिपा आणि लेख्यांची महत्वाची धोरणे	.....	४१
९	भारताचे मा.नियंत्रक तथा महालेखा परिक्षक यांचे अभिप्राय	.....	४४

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाचा अहवाल विधान मंडळाला सादर करण्यास झालेल्या विलंबाची कारणे:-

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ महाराष्ट्र कंपनी कायदा १९५६ अन्वये नोंदणीकृत असून महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत उपक्रम आहे. कंपनी कायदा २०१३ चे कलम १२९ व ९६ अन्वये महामंडळाच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाचे लेखे दिनांक ३० सप्टेंबर, २०१७ पूर्वी वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये स्विकृत करुन घेणे आवश्यक आहे.

तथापि भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक, नवी दिल्ली यांचेकडील आदेश क्र. सिएव्ही / सीओवाय / महाराष्ट्र, एमएचफार्म (१) / १०९५ दिनांक ०८-०९-२०१६ च्या आदेशानुसार मे. एन. पी. एस. आर. आणि असोसिएटस्, सनदी लेखापाल यांची संविधानिक लेखा परिक्षक म्हणून नेमणूक झाली. दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे लेखे दिनांक १८-०१-२०१८ रोजीचे परिपत्रकीय ठरावाद्वारे संचालक मंडळाने स्विकृत केले. सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाचे संविधानिक लेखापरिक्षण दिनांक २२-०१-२०१८ रोजी पूर्ण झाले. कंपनी अधिनियम कलम १४३ (६) मधील तरतुदीनुसार दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे पुरवणी लेखा परिक्षण दिनांक ०५-०३-२०१८ रोजी पूर्ण झाले. कंपनी अधिनियम कलम १४३ (६) (ब) मधील तरतुदीनुसार भारताचे नियंत्रक व महालेखा परिक्षक यांचे अंतिम अभिप्राय दिनांक १२-०४-२०१८ रोजी प्राप्त झाले. सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाचे लेखे दिनांक ११-०५-२०१८ रोजी झालेल्या ५४ व्या स्थगित वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये स्विकृत करण्यात आले. त्यानंतर वार्षिक अहवाल छपाई करुन शासनास सादर करण्यात आला.

वरील कारणांमुळे सन २०१६-२०१७ या वर्षाचे लेखे विधान मंडळाला सादर करण्यास विलंब झाला.

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षामध्ये महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळाला झालेल्या नफा संबंधीचा तपशील.

सन २०१६-२०१७ या चालू वर्षात महामंडळाने शासकीय कर्जावरील व्याज, घसारा, आयकर व मागील वर्षाची समायोजने **पूर्व नफा रु. ९७५.८२ लाख मिळवला असून** शासकीय कर्जावरील व्याज, घसार, आयकर व मागील वर्षाची समायोजने **नंतर नफा रु. ४६.०४ लाख झाला आहे.**

३१ मार्च २०१६ रोजी संचित तोटा रु. २३४.८८ कोटी इतका होता आणि मागील वर्षाची समायोजने विचारांत घेता **३१ मार्च २०१७ रोजी संचित तोटा रु.२३४.४२ कोटी आहे.**

अ- खर्च :-

सन २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वर्षामधील खर्च तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

(रुपये लाखांत)

अ. क.	तपशील	२०१५-२०१६ रुपये	२०१६-२०१७ रुपये
१	वेतन व मजूरी	७२८.४६	७११.५६
२	दुरुस्ती व निगा	१०.४५	१४.९८
३	व्यवस्थापन खर्च	८९.१५	८९.४७
४	संचालकांचे परिश्रमिक आणि खर्च	२४.६४	२०.६१
५	**व्याज**	**१११४.२९**	**८२२.८२**
६	व्यवसायातील व प्रक्रियेतील साठयातील घट	२१.२२	६१.०२
७	मत्तावरील घसारा	१३.०४	१२.५९
८	आयकरासाठी तरतूद	४२.९८	४८.७०
	एकूण :-	**२०४४.२३**	**१७८१.७५**
९	मागील वर्षाचे संबंधित खर्च	१६५.२३	४५.६७
	एकूण	**२२०९.४६**	**१८२७.४२**

ब- उत्पन्न :-

सन २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वर्षातील तुलनात्मकदृष्टया महसूली जमा खालीलप्रमाणे आहे -

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	तपशील	२०१५-२०१६ रुपये	२०१६-२०१७ रुपये
१	**व्यवहारातून मिळालेले उत्पन्न**		
	अ. संयुक्त शेती पासून	१३८७.७९	१५४१.३४
	ब. वृक्षशेती व फळे पासून	२७.४१	१२.९०
२	**इतर उत्पन्न (व्याज/वापरमूल्य सह)**	८४३.९८	३१९.२२
	एकूण:-	२२५९.१८	१८७३.४६

क	**नफा/(तोटा)**	**४९.७२**	**४६.०४**
ड	**संचित तोटा**	**२३४,८८.१२**	**२३४,४२.०८**

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

संचालक मंडळ २०१६-२०१७

१ एप्रिल २०१६ ते ३१ मार्च २०१७ पर्यंत

१	**मा. ना.श्री. एकनाथराव गणपतराव खडसे** मंत्री महोदय (महसूल), महाराष्ट्र राज्य. (ऑक्टोबर २०१४ ते ०३ -०६- २०१६)	.....	**अध्यक्ष**
	मा. ना.श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील मंत्री महोदय (महसूल), महाराष्ट्र राज्य. (दि.०८ -०७-२०१६ पासून)	.....	**अध्यक्ष**
२	**मा. ना.श्री. संजय धुलीचंद राठोड** राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र राज्य. (दि.०५ -१२- २०१४ पासून)	.....	**उपाध्यक्ष**
३	**मा. श्री. मनुकूमार श्रीवास्तव, भा.प्र.से.** प्रधान सचिव, (महसूल), महाराष्ट्र राज्य. (दि.०६-०१-२०१५ पासून)	.....	**संचालक**
४	**मा. श्री. शिवाजी मारुती उपासे, भा.प्र.से.** सचिव (लाभक्षेत्र विकास) पाटबंधारे, महाराष्ट्र राज्य. (दि.०१-०७-२०१५पासून ते ३१-०५-२०१७)	.....	**संचालक**
५	**मा. डॉ. विपीन शर्मा, भा.प्र.से.** साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य. (दि.०५-०९-२०१४ पासून ते २४-०४-२०१७)	.....	**संचालक**
६	**मा. श्री. विकास देशमुख, भा.प्र.से.** कृषि आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (दि. ०१-१०-२०१६ पासून ते १५-०५-२०१७)	.....	**संचालक**
७	**मा. श्री. चंद्रकांत दळवी, भा.प्र.से.** सहकार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, (दि. ०१/१०/२०१६ पासून ते २४-०७-२०१७)	.....	**संचालक**
८	**मुख्य अभियंता, पाटबंधारे नाशिक.** **१.मा.श्री. रा. मू. मोरे** (अति.कार्य.) (दि.२८-०३-२०१६ ते ०१-०४-२०१६) **२.मा.श्री. वि. जि. राजपूत** (अति.कार्य.) (दि.०१-०४-२०१४ ते ११-०९-२०१६) **३.मा.श्री. सु. शं. वाघमारे** (दि.१२-०९-२०१६ पासून ते ३१-०५-२०१७)	.....	**संचालक**
९	**मा.श्री. यु.के. अग्रवाल, भा.व.से. (दि.०१-०१-२०१० ते ११-०९-२०१६)** व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित	.....	**संचालक**
	मा.श्री. आर. बी. भागडे, भा.प्र.से.(दि.१२-०९-२०१६ पासून) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित	.....	**संचालक**

----*----

महामंडळाच्या सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाचा ताळेबंद, नफा - तोटा पत्रक व वार्षिक अहवाल खालील संचालकांनी दिनांक १८-०१-२०१८ चे परिपत्रकीय ठरावाद्वारे संमत केला.

१	**मा. ना. श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील** **मंत्री महोदय (महसूल),महाराष्ट्र राज्य.**	**.....**	**अध्यक्ष**
२	**मा. ना. श्री. संजय धुलीचंद राठोड** **राज्यमंत्री महोदय (महसूल),महाराष्ट्र राज्य.**	**.....**	**उपाध्यक्ष**
३	**मा.श्री. मनुकूमार श्रीवास्तव, भा.प्र.से.** **प्रधान सचिव, (महसूल), महाराष्ट्र राज्य.**	**.....**	**संचालक**
४	**मा. श्री. सी. ए. बिराजदार** **सचिव लाभक्षेत्र, पाटबंधारे विभाग,** **महाराष्ट्र राज्य.**	**.....**	**संचालक**
५	**मा. श्री. संभाजी कडू पाटील, भा.प्र.से.** **साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य.**	**.....**	**संचालक**
६	**मा. श्री. संचिद्र प्रतापसिंह,भा.प्र.से.** **कृषि आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य.**	**.....**	**संचालक**
७	**मा. श्री. डॉ. विजय झाडे, भा.प्र.से.** **सहकार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य**	**.....**	**संचालक**
८	**मा. श्री. किरण भालचंद्र कुलकर्णी** **मुख्य अभियंता, पाटबंधारे विभाग, नाशिक**	**.....**	**संचालक**
९	**मा. श्री. आर. बी. भागडे, भा.प्र.से.** **व्यवस्थापकीय संचालक** **महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित**	**.....**	**संचालक**
१०	**मा. श्रीमती वर्षा लड्डा-उंटवाल** **मुख्य कार्यकारी (प्रशासन)** **महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित**	**.....**	**सचिव**

नोंदलेले कार्यालय :

स.नं. २७०, भांबुर्डा, सेनापती बापट मार्ग, पुणे - ४११ ०१६
फोन नं. २५६५०५५१, २५६५०५५५, २५६५९५५३ फॅक्स नं. २५६५९८४३

लेखापरिक्षक:

एन पी एस आर आणि असोसिएटस
सनदी लेखापाल
एम एस आर स्केअर, चिंचवड रेल्वे स्टेशन मागे, चिंचवड,पुणे - ४११ ०३३.
दूरध्वनी नं. ०२०-२७५१५५७५/२७५१५५८५

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

नोंदलेले कार्यालय .
स.नं. २७०, भांबुर्डा,
सेनापती बापट मार्ग,
पुणे - ४११ ०१६ .

क्रमांक : सचिव/५४वी स्थगित/ वा.स.स./२०१८/ दिनांक १६/०४/२०१८

५४ वी स्थगित वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना

या सूचनेद्वारे कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळाच्या सभासदांची स्थगित झालेली ५४ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा **दिनांक ११ मे २०१८ रोजी दुपारी १२.०० वाजतां** महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळाच्या सर्व्हे नंबर २७०, भांबुर्डा, सेनापती बापट मार्ग, पुणे - ४११ ०१६ येथील व्यवस्थापकीय संचालक यांच्या दालनामध्ये स्थगित झालेले पुढील कामकाज पूर्ण करण्यासाठी भरविण्यात येईल.

१. दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या महामंडळाच्या वर्षासंबंधीच्या संचालकांचा अहवाल व लेखा परिक्षकांचा अहवाल आणि कंपनीच्या हिशोबाचे विवरण पत्र आणि ताळेबंद विचारात घेणे व स्विकृत करणे.

संचालक मंडळाच्या आदेशावरुन
सही/-
(दादाभाऊ सयाजी जोशी)
कंपनी सचिव.

स्थळः पुणे
दिनांकः १६/०४/२०१८

टीपः सभेस उपस्थित राहाणा-या व मतदान करण्याचा हक्क असलेल्या सभसदाला स्वतःऐवजी उपस्थित राहण्यासाठी प्रतिनिधी नेमण्याचा हक्क आहे. हा प्रतिनिधी सभासद असण्याची आवश्यकता नाही.

प्रति,
महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, २०, भांबुर्डा, सेनापती बापट मार्ग, पुणे ४११ ०१६ चे भागधारक व कंपनी लेखापरिक्षक यांस.

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे - ४११ ०१६.

(महाराष्ट्र शासचाना अंगिकृत व्यवसाय)

संचालकांचा अहवाल २०१६-२०१७

प्रति,
सदस्य यास,

सन २०१६-१७ या वर्षातील महामंडळाच्या कामकाजाबद्दलचा हा ५४ वा वार्षिक अहवाल सादर करताना आपल्या संचालकांना अतिशय आनंद होत आहे. या अहवालासोबत या कालावधीकरीता लेखा परिक्षकांचा अहवाल व भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांची विवरण पत्रेही सादर करण्यात आली आहेत.

२. वार्षिक सर्वसाधारण सभा.

महामंडळाच्या ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलंल्या सन २०१६-२०१७ या वर्षाचे लेख्यांचे तक्ते/ निधी ओघ पत्रक, नफा - तोटा पत्रक व ताळेबंद त्यावरिल लेखापरिक्षकांचा अहवाल व भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांच्या अभिप्रायासह दिनांक ३०/९/२०१७ रोजी किंवा त्यापुर्वी वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्यं स्विकृतीसाठी सादर करणे आवश्यक आहे.

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांचे कार्यालय नवी दिल्ली यांनी त्यांचेकडील पत्र दिनांक ०८-०९-२०१६ द्वारे सन २०१६-२०१७ या वर्षाचे लेखे तपासणीसाठी **मे.एन.पी.एस.आर. आणि असोसिएटस्, सनदी लेखापाल, पुणे** यांचा लेखापरिक्षक म्हणून नेमणुकीचा आदेश काढला आहे.

सन २०१६-२०१७ या वर्षाचे लेखा परिक्षण झालेले लेखे भागधारकांच्या स्वीकृतीसाठी सादर केले आहेत.

३. भाग भांडवल

महामंडळाचे अधिकृत भाग भांडवल चालू वर्षी (३१ मार्च २०१७ अखेर) रु. ३ कोटी इतके राहीले आणि अभिदत्त व भरणा केलेले भांडवल रु. २.७५ कोटी इतके राहिले.

वित्तीय परिणामः-

		२०१६-२०१७ (रुपये लाखांत)	**२०१५-२०१६ (रुपये लाखांत**
१	संयुक्त शेती पासून मिळालेला निधी	१५४१.३४	१३८७.७९
२	वृक्ष शेती आणि फलोद्यान पासून मिळालेला निधी	११.४७	२७.४०
३	इतर जमा	३१९.२२	८,४३.९८
४	घसारा, व्याज, कर तरतूदी व मागील वर्षाचे खर्चापूर्वी येणारा स्थूल नफा / (तोटा)	९७५.८२	१३,८५.२५
५	घसारा, व्याज, कर तरतूदी व मागील वर्षाचे खर्चानंतर येणारा नफा/ (तोटा)	४६.०४	४९.७२
६	सुचविलेला लाभांश	०.००	०.००
७	वर्ग केलेली निव्वळ शिल्लक	(-)२३४४२.०८	(-) २३४,८८.१२
८	गुंतविलेले भांडवल	(-) १०३,७८.९८	(-) ११२,३९.०१
९	अभिदत्त भरणा केलेले भांडवल	२,७५.००	२,७५.००
१०	**निव्वळ मूल्य**	(-) २३१,६७.०८	(-) २३२,१३.१२

४. बोनस

महामंडळाने सन २०१६-२०१७ या वर्षामधील लेख्यांमध्ये ८.३३% बोनसच्या रकमेची तरतुद केलेली आहे.

५. पीक योजना

सन २०१६-२०१७ मध्ये महामंडळाने संयुक्त शेती पीक योजननुसार एकूण २२,२४२.३७ एकर क्षेत्रावर संयुक्त शेती राबविलेली आहे आणि त्यापासून महामंडळास रक्कम रुपये १५४१.३४ लाख उत्पन्न मिळाले आहे.

६. कर्मचारी वर्ग आणि औद्योगिक संबंध

अहवाल वर्षी (३१ मार्च २०१७ अखेर) महामंडळामध्ये एकूण ११७ कायम कर्मचारी वर्ग आणि शासन प्रतिनियुक्ती एकूण ६ तसेच बाह्य एजन्सीमार्फत घेतलेले कर्मचारी, सुरक्षा वॉचमन व महामंडळाचे सेवानिवृत्त अधिकारी/कर्मचारी एकूण ८२ कार्यरत होते. व्यवस्थापन व कामगार यांच्यातील सर्वसाधारण संबंध सलोख्याचे राहिले. काही मळयावरील कामगारांनी किरकोळ स्वरुपाचे आंदोलनाचा मार्ग स्विकारला परंतु अशी आंदोलने फार थोडी होती.

७. संचालक मंडळाच्या बैठका

अहवाल वर्षी संचालक मंडळाची बैठक झाली नाही.

८. संचालकाची जबाबदारी

कंपनी कायदा २०१३ चे कलम १३४ (५) मधील तरतुदीस अनुसरुन कंपनीचे अधिकारी यांनी दिलेल्या माहितीच्या आधारावर संचालक मंडळ त्यांची जबाबदारी सादर करीत आहे :-

अ) वार्षिक लेखे हे लेख्यांचे नियमानुसार तयार केलेले असुन त्यामध्ये तफावत नाही.

ब) संविधानीक लेखापरिक्षक यांचे सल्ल्यानुसार ''लेख्यांची धोरणे'' विचारात घेतलेली असून कायमपणे वापरलेली आहेत. घेतलेले निर्णय आणि इतर बाबी योग्य असून आर्थिक वर्ष अखेरीचे म्हणजेच दिनांक ३१ मार्च २०१७ अखेरचे कंपनीचे कामकाज आणि नफा-तोटा पत्रक सत्य आणि योग्य दर्शवितात.

क) कंपनीचे मालमत्तेची सुरक्षितता आणि इतर अनियमितता , फसवणूक निदर्शनास येऊन त्यास प्रतिबंध होईल अशा पध्दतीने कंपनीकायदा १९५६ चे तरतुदीस अनुसरुन लेख्यांच्या नोंदी ठेवलेल्या आहेत. त्याबाबत त्यांचे मतानुसार त्यांनी योग्य आणि पुरेशी काळजी घेतली आहे.

ड) कंपनीचे कामकाज चालू राहील या तत्वावर वार्षिक लेखे तयार केले आहेत.

इ) सर्व कायदेशीर बाबींची पूर्तता होईल अशी योग्य नियंत्रण पध्दत राबविली असुन सदर नियंत्रण पुरेसे व प्रभावी आहे.

९. कृतज्ञता :

अहवाल वर्षी महामंडळाच्या कर्मचा-यांनी केलेल्या चांगल्या कामगिरीबद्दल संचालक समाधान व्यक्त करीत आहेत. महामंडळाच्या कामकाजाच्या संदर्भात राज्य शासनाच्या विविध विभागांनी दाखविलेल्या सहकार्याबद्दल संचालक कृतज्ञ आहेत. महालेखाकार (वाणिज्यिक लेखापरिक्षण) मुंबई आणि संविधानिक लेखा परिक्षक मे. एन. पी. एस. आर. आणि असोसिएटस्, सनदी लेखापाल, पुणे यांनी महामंडळास वेळोवेळी दिलेल्या बहुमोल सहकार्याबद्दल महामंडळ त्यांचे आभारी आहे.

संचालक मंडळाकरीता व त्यांच्यावतीने.

sd/-

अध्यक्ष.

कंपनी कायदा १९५६ मधील कलम २१७ (२अ) अन्वये

अ) अन्वये आवश्यक तक्ता.

सन २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षात आर्थिक मोबदला रुपये ६० लाख किंवा अधिक असणा-या कर्मचा-यांची यादी

निरंक

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे - ४११०१६

३१ मार्च २०१७ ला असल्याप्रमाणे ताळेबंद

आणि

३१ मार्च २०१७ ला संपलेल्या वर्षाचा नफा तोटा लेखा

सोबत

वित्तीय टिपा ३१ मार्च २०१७ ला असलेल्या लेख्यांना जोडलेल्या व त्याचा भाग असलेल्या

आणि

लेखापरिक्षकांचा अहवाल

एन.पी.एस.आर. आणि असोसिएटस्
सनदी लेखापाल,
कार्यालय नं.१३ ते एम एस आर स्केअर,
चिंचवड रेल्वे स्टेशन मागे,
चिंचवड, पुणे - ४११ ०३३.
दूरध्वनी नं. ०२०-२७५१५५७५/२७५१५५८५
ई-मेल - nclahoti@yahoo.co.in

लेखापरिक्षकाचा स्वत:चा अहवाल.

प्रति,
सभासद, महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित

वित्तीय तक्त्यांवरील अहवाल:

आम्ही महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, (कंपनी) यांचे ३१ मार्च २०१७ रोजीचे ताळेबंद आणि ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा पत्रकाची तक्ते आणि सारांशातील लेख्यांची महत्वपुर्ण धोरणे व स्पष्ट करणारी इतर माहिती यांचे लेखा परिक्षण केलेले आहे.

आर्थिक तक्त्यांबाबतची व्यवस्थापनाची जबाबदारी :

कंपनी कायदा, २०१३ ("द ॲक्ट") चे कलम १३४ (५) मध्ये नमूद केलेप्रमाणे सदर वित्तीय तक्ते हे आर्थिक आढावा, आर्थिक परिस्थीती बाबत सत्यता आणि योग्यता दर्शविणारी तक्ते आणि भारतामध्ये सर्वसाधारण स्विकारलेली लेख्यांची तत्वे यासह या कायदा मधील कलम १३३ मधील कंपनीज (अकौंटस्) नियम, २०१४ मधील नियम ७ च्या नूसार कंपनीचा रोखीचा प्रवाह तक्ता तयार करण्याची जबाबदारी ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची आणि संचालक मंडळाची आहे. याशिवाय या जबाबदारीमध्ये कायद्यातील तरतुदीस अनुसरुन कंपनीची मालमत्ता सुरक्षीत असणे करीता आवश्यक तेवढा लेख्यांचा तपशील ठेवणे आणि इतर अनियमितता आणि अफरातफर नजरेस येईल आणि त्याला आळा बसेल अशी लेख्यांची यथायोग्य धोरणे अवलंबीणे जेणे करुन परिणामी निर्णय आणि प्रमाणितता हि योग्य, भक्कम आणि चाकोरीत असतील. तसेच लेख्यांची माहिती हि अचूक आणि परिपूर्ण खात्रीशीर परिणामकारक असणे करीता अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाची अंमलबजावणी आणि पुर्तता करणेची जेणे करुन संबंधीत आर्थिक तक्ते तयार करुन सादर केलेली हि अफरातफर किंवा चुकीमुळे अयोग्य दाखविली जात नाहीत ना तसेच खरे आणि योग्य दाखविले जातात याचाही समावेश होतो.

लेखापरिक्षकांची जबाबदारी :

ज्या आर्थिक तक्त्यांचे आधारावर आमचे लेखापरिक्षण आहे त्यावर आमचे मत दर्शविणे हि आमची जबाबदारी आहे. भारताची कायद्यातील तरतूदी आणि त्यामधील नियमानुसार लेखापरिक्षण अहवालात समाविष्ट करावयाचे आवश्यक असणा-या बाबी, लेख्यांची आणि लेखापरिक्षणाची प्रमाणिकरण, कायद्यातील तरतुदी इत्यादि या विचारांत घेतलेल्या आहेत. कायद्यातील कलम १४३ (१०) मध्ये नमुद केलेल्या लेखापरिक्षणाची प्रमाणिकरण यास अनुसरुन आम्ही लेखापरिक्षण केले आहे. आम्ही नितीशास्त्राची पूर्तता करुन आर्थिक तक्ते हे अवाजवी चुकीचे दर्शवित नाहीत याची पुरेशी खात्री लेखापरिक्षणातून मिळणेकरीता, त्यानुसार नियोजन करुन लेखापरिक्षण करुन लेखापरिक्षण करावे अशी अपेक्षा या प्रमाणीकरणास अपेक्षीत आहे.

आर्थिक तक्त्यातील रक्कम आणि प्रगटीकरण बाबतचे पुरावे मिळविता येतील अशी पध्दत लेखापरिक्षणात अंतर्भूत करण्यात आली आहे. लेखापरिक्षणाची निवड केलेली पध्दत हि लेखापरिक्षकांचे निर्णय तसेच फसवणूक किंवा चूक यामुळे आर्थिक तक्ते चुकीचे विधान दर्शवित नाहीत ना या बाबतची वस्तुस्थिती पडताळणीतले धोरणे विचारात घेऊन त्यावर आधारलेली आहे. वित्तीय तक्ते तयार करतांना आणि त्याची सत्यता दर्शवितांना यासंबंधी कंपनीचे असलेले अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण पध्दत व पडताळणीतील धोके विचारात घेऊन त्यानुसार लेखापरिक्षणाची पध्दत व आखणी केली असून जेणे करुन त्या परिस्थितीत ती योग्यच आहे. कंपनीच्या संचालकांनी वापरलेली लेख्यांची धोरणे ही उचित असलेबाबतचे मुल्यमापन आणि तयार केलेले लेखेबाबतची योग्यता तसेच एकंदरीत वित्तीय तक्त्यांचे सादरीकरण बाबतचे मुल्यमापण याचा लेखापरिक्षणात समावेश केलेला आहे.

लेखापरिक्षणात आम्हास मिळालेले वित्तीय तक्त्यांवर आमचे मत दर्शविणेस पुरेसे आणि उचित आहेत यावर आमचा विश्वास आहे.

उचित मत बाबतचे आधार :

१. रोखीचा प्रवाह तक्ता कंपनीने तयार केला आहे. तथापि लेख्यांचे प्रमाणीकरण ३ मधील आवश्यकतेनूसार काही बाबींची कमतरता आहे.

२. महामंडळाने लेख्यांची नोदबुक हस्तलिखीत ठेवलेली आहेत. त्यामुळे संगणकीय लेखे उपलब्ध झाली नाहीत म्हणून कांही प्रमाणात कपात पध्दत, आवश्यक लेख्यांची समायोजने निश्चिती, विशीष्ट मुलभूत बाबींचे ताळमेळाचे संकलन या बाबींवर अंतर्गत नियंत्रणाचा प्रभाव निश्चित सांगता येत नाही.

३. अनुसूची क्र. ३ क मध्ये दर्शविलेली माल खरेदी करीता किरकोळ धनको, मत्ता खरेदी करीता किरकोळ धनको, इतर अनामत आणि इतर किरकोळ धनको अनुक्रमे रु. ४५,३१,१०० रु. ९,८७,६४,५१४ आणि रू. ५,०८,९५,३९७ याबाबत रुजूवात केलेली नाही.

४. तरीही कंपनीने दिर्घ मुदतीचे दायित्व मध्ये दाखविलेली आहेत. त्यामुळे या बाबींचा वित्तीय तक्त्यांवरील परिणाम निश्चित करता येंवू शकत नाही.

५. **निर्लेखित खर्च:**

अ) ताळेबंद मधील अनूसुची ३ मुद्दा क्र. "ड " याकडे आम्ही लक्ष वेधू इच्छितो, कि महामंडळाचे व्यवस्थापनाने व्यवस्थापकीय संचालकांचे मान्यतेने रू. १४५५५८९ निर्लेखित केले आहेत. म्हणजेच दायित्व काढून टाकले आहे. सदर रक्कम हि इतर किरकोळ दायित्व मधील असून ती ३ वर्षे पेक्षा जास्त अदत्त बाकी होते. यामध्ये किरकोळ खरेदी आणि कंपनीने केलेले खर्चाचा समावेश आहे. संबंधित धनको कडून रुजूवात केलेली नाही.

ब) आम्ही आपले लक्ष वेधू इच्छितो की कंपनी जूनी दायित्वे निर्लेखित करण्याची पध्दत सध्यातरी दोन वर्षे वापरीत आहे. मागील लेखापरिक्षण अहवालात तपशिल उपलब्द असून सन २०१५-१६ करीता रक्कम रु. २५,९१,२४४/- इतकी होती.

६. अनूसुची क्र. ४ ड मध्ये कृषी आयकर रक्कम रु. ३,२८,१६,४९८/- ची तरतूद दिसत असून ती सन १९८३-१९८४ पेक्षाही जास्त वर्षापासून पुस्तकात दिसत आहे. परंतू सदर रक्क्म ही शासनास दिली नाही आणि त्याबाबत रुजूवात करून दायित्वाची खात्रीपण केली नाही. जर त्यावर काही व्याज किंवा दंड असल्यास त्या विचारात न घेता सदर दायित्व पूर्वीप्रमाणेच पुढे चालू ठेवली आहे.

७. अनूसुची क्र. ४ ड मधील सेवाउपदानाची तरतूद ही व्यवस्थापनाने योग्य आधारावर अंदाजित केलेली आहे. तथापि सदर तरतूद ही विमागणक शास्त्रावर आधारित नाही म्हणून लेख्यांचे प्रमाणीकरण १५- कर्मचारी कल्याण नूसार केलेली नाही. सदर रक्कम ही अहवाल दिनांकापासून १२ महिन्यात अदा होईल असे अपेक्षित नाही तरीसुद्धा त्याचे चालू दायित्व मध्ये वर्गीकरण केले आहे.

८. खालील मुद्दे पाहता लेख्यामधील स्थिर मत्तांचे मुल्यांकन हे लेख्यांचे प्रमाणीकरण १० नूसार केलेले नाही.

अ) अपूरे ठेवलेल्या नोंदी आणि प्रत्यक्ष तपासणी :

१. कंपनीने जमीनीसह स्थिर मत्ता बाबतच्या नोंदी हया त्याबाबतची संख्यात्मक तपशिलासह सविस्तर तपशील आणि सध्याची जागा तसेच चालू स्थिती बाबतचा तपशिल पुरेसा ठेवलेला नसून, पुर्ण तपशिल दर्शवित नाहीत. याबाबत व्यवस्थापनाने आम्हास सांगितले की, स्थिर मत्ता रजिस्टर तयार केलेले आहे. परंतू ते बरेच कालावधी पासून आद्ययावत केलेले नाही.

२. मागील सात वर्षापेक्षा जास्त कालावधीत स्थिर मत्तांची प्रत्यक्ष तपासणी केलेली नाही. म्हणून स्थिर मत्तांची प्रत्यक्ष तपासणीचा कालांतर बाबतची योग्यता ही अपूरी आहे.

ब) वादग्रस्त मत्ता

१. व्यवस्थापनाने दिलेल्या खुलाशानुसार अनुसूची क्र. ५ टिप ब मध्ये नमुद केलेल्या मत्तांचे मुल्यांकन हे सन १९६३-६५ मध्ये शासनाने केले होते. परंतु तेव्हापासून ते वादग्रस्त आहेत.

२. कंपनीने अनूसुची क्र. ५ टिप ब मध्ये नमुद केलेप्रमाणे विशिष्ट मत्तांचा भांडवलात समाविष्ट न करता त्यावर घसारा रू. ५४,९०६/- ची तरतुद केली आहे. व्यवस्थापनाने दिलेल्या खुलाशानुसार महाराष्ट्र शासनाने सन १९६३-१९६५ मध्ये सदर मत्तांचे मुल्यांकन रक्कम रु. ३५,२६,२१७/- केले होते आणि ज्या साखर कारखाण्यांकडून संपादित केल्या होत्या ते महाराष्ट्र शासनाने केलेले मत्तांचे मुल्यांकन यास सहमत   झाले नाहीत. त्यामुळे त्यांनी विक्रीचा अंतिम व्यवहार पूर्ण केला नाही.

३. कंपनीने रक्कम रु. ३५,२६,२१७/- कोटी पैकी रु. ३१,९९,५३७/- अग्रिम दिला आहे. शिल्लक रक्कम ही कंपनीकडून दिलेली नाही आणि कंपनी देणे किंवा दायित्व म्हणून अभिस्विकृत करीत नाही.

क) शासनाने संपादित केलेली जमीन

१. शासनाने सुमारे १५४२ एकर जमीन शासनाच्या प्राधिकारांत संपादित केल्या आहेत असे अनुसूची क्र. ३ टिप (क) आणि अनुसूची क्र. ५ टिप (इ) मध्ये नमूद केले आहे. दि. ३१.०३.२०१७ अखेर एकूण नुकसान भरपाई रक्कम रु. ४१८.७२ लाख मिळाली आहे. सदर जमीनीचा कायदेशीर हक्क महामंडळाकडे असून त्यांचे अंतिम निवाडा (ॲवॉर्ड) अद्यापही झालेला नाही म्हणून सदर रक्कम ही चालू नसलेली दायित्व मध्ये " इतर किरकोळ धनको " या लेखाशिर्षकाखाली दर्शविली आहेत. कंपनीने त्याच बरोबर संबंधित मत्ता एकूण मत्तांमधून काढून टाकल्या नाहीत. जरी कंपनीचे या जमीनीवर नियंत्रण राहिलेले नाही आणि प्रत्यक्ष शासनाने संपादित केलल्या आहेत तरी कंपनी सदर जमीन स्थिर मत्तांमध्ये अव्यहातपणे दर्शवित आहे हे आमचे मते चूकीचे आहे.

२. त्यामुळे शासनाने सक्तीने संपादित केलेल्या वरील जमीन बाबतचे लेखांकन करताना नफा/तोटा काढला नाही आणि त्यांचे लेखांकन पण केले नाही**.**

ड) खंडक-यांना जमीन वाटप

१. अनुसूची क्र. ५ टिप (अ) मध्ये दर्शविलेनुसार सन १९७० मध्ये सुमारे १३५८० एकर जमीन खंडक-यांना वाटप केले आहे. सध्या आणखी लॉट मध्ये २६५०९ एकर जमीन वाटप केली आहे.तथापि अनुसूची क्र. ५ टिप (य) नुसार वाटप प्रक्रियेत किती जमीन वाटप होईल हे वाटप प्रक्रिया संपूर्ण झालेनंतरच उपलब्ध होईल. म्हणजेच या वाटप पद्धतीने पुढील वाटपाकरिता आणखीन अजून किती जमीन लागणार आहे हे निश्चित करता येत नाही.

इ) खंडक-यांना जमीनी परत केले बाबतचे सविस्तर आणि योग्य कागदोपत्री पुरावा आमचे पडताळणी करीत उपलब्ध करुन दिले नाहीत. तथापि जमीन वाटप पद्धतीत अनियमितता झाली नसलेबाबत व्यवस्थापनाने दर्शीत केले आहे.

फ) तसेच कंपनीच्या १४१८ एकर क्षेत्रावर अतिक्रमण झाले आहे. अतिक्रमण संबंधीतच्या बाबी अनेक न्यायालयात प्रलंबित आहेत असे आम्हाला स्पष्ट करण्यात आले आहे.आम्ही सुद्धा यामध्ये आकस्मिक खर्च किती मर्यादेपर्यंत अंतर्भुत होवू शकेल हे निश्चित करण्यास आम्ही पण असमर्थ आहोत. लेंख्यांचे प्रमाणीकरण २८ प्रमाणे याबाबतीत किती वापरण्याजोगी नसलेली बाबत आवश्यक यथायोग्य तरतुद ही कंपनीने निर्धारित केली नाही.

(९) जमीन वाटपाबाबतची संपूर्ण पद्धत आम्ही तपासलेली नाही.

(१०) अनुसूची क्र. ६ मध्ये दिलेल्या तपशिलानूसार रक्कम र. ५३,४०,८५४/- चालू भांडवली कामे दर्शविलेली आहे.परंतू प्रत्यक्ष कंपनीने शासनास संपादित मत्ताबाबत अग्रिम दिलेला आहे. म्हणून चालू कामे म्हणून चूकीचे वग्रीकरण केले आहे. तसेच त्याबाबत मत्तांचे स्वरूप आणि त्याचे स्थान व स्थिती बाबत स्पष्टीकरण केलेले नाही.

(११) अनुसूची क्र. ७ मध्ये चालू नसलेली गुंतवणूक यामध्ये बहुतांक्ष यादीत नसलेले इक्विटी भाग आहेत की ज्यांचे बाजारात सक्रिय असलेले अस्तित्व नाही. म्हणून त्यांचे योग्य मुल्य लगेच उपलब्ध होवू शकत नाही. गुंतवणूकीच्या मुल्यात घट होते यास व्यवस्थापन सहमत आहे. तथापि मुल्यामधील घट ही तात्पुरती स्वरूपाची असते म्हणून या गुंतवणूकी मधील घट बाबत तरतूद केली नाही असे मत आहे.

(१२) कंपनीने अनुसूची ९ आणि अनूसूची १० वस्तूसुची मध्ये वृक्ष शेती आणि फलोद्यान म्हणून दर्शविली असून अनेक ठिकाणी आहे. त्यामध्ये रु. ३,३५,९३,०४० रकमेचा उभे पिक म्हणून समाविष्ट आहे. तथापि आमचे मते त्याचे मुल्यांकन करणेकरिता कंपनीने स्विकारलेले लेख्यांचे धोरण आणि पद्धत ही लेख्यांचे प्रमाणीकरण -२ बरोबर जूळत नाही कारण ः

अ) व्यवस्थापनाने वस्तुसूची ची प्रत्यक्ष पडताळणी केलेली नाही. तसेच संख्यात्मक रेकॉर्ड आणि त्याचे मुल्यांकन आम्हाला उपलब्ध करून दिले नाही. व्यवस्थापनाने कंपनीचे आकारमान आणि व्यवसायाचे स्वरूपास अनुसरून वस्तूसुची ची प्रत्यक्ष पडताळणीकरीता अनुसरून केलेली पद्धत अपूरी असलेबाबत आमचे मत आहे.

ब) वृक्षशेती आणि फलोद्यान यांचे सुरवातीचे शिलकीचे मुल्यांकन हे सुरवातीपासून झालेला एकूण खर्च असून अखेरील शिलकीचे मुल्यांकन काढतांना सुरवातीचे शिलकीमधून चालू वर्षातील वृक्षशेती विक्री किंमत कमी करुन काढलेली आहे. आमचे मते कंपनीने वापरलेले सदर लेख्यांचे धोरण योग्य नाही.

क) विशेषतः वृक्षशेती आणि फलोद्यान वस्तूसुची मधून वापरात नसणारी, वापरण्यास योग्य नसणारी, खराब झालेल्या व नुकसान झालेल्या वस्तूसुची जर काही असतील तर त्या बाबत रु. ५०,००,०००/- ची तरतुद केली आहे. तथापि सदर तरतुद पुरेशी असलेबाबत आम्ही निश्चित करु शकत नाही. व्यवस्थापनाने निश्चित करुन पुरेशी तरतुद केली आहे. यावर आम्ही विसंबून आहोत.

(१३) ताळेबंदात (अनूसुची १० नूसार) दर्शविलेली व्यापारी येणी/इतर येणी यामध्ये येण्याचा मोठा भाग हा तीन वर्षापेक्षा जास्त कालावधीचा असून न्याय प्रविष्ट आहेत. त्याबाबत कंपनीने रुजूवात केलेली नाही. या शिल्लकी येणे रक्कमाची ताळमेळ केलेला नाही. त्याचा ताळमेळ केलेला नसल्याने तसेच विशेषतः त्या येणे रक्कमा दिर्घ कालावधीच्या असल्याने त्याचा परिणाम निश्चित करता येणे शक्य नाही.

(१४) अल्प मुदतीची कर्जे आणि अग्रिम (अनूसुची १२) मध्ये कंत्राटदार विरुद्ध दावा करणे करीता कंपनीने रु. ८०,३०,०००/- न्यायालयात जमा केली आहे. आमचे मते जर कंपनीने दावा जिंकला तर सदर रक्कम वसूल होवू शकणारी असल्याने त्याचे वर्गीकरण हे प्रतिभूत अग्रिम म्हणून करायला पाहिजे. तसेच आमचे मते सदर बाब अनूसुची १८ मध्ये आकस्मिक मत्ता किंवा भविष्यात होवू शकणारा लाभ म्हणून दाखवावयास पाहिजे होती. सुकृत दर्शनी सदर रक्कम जमा होत नसली तरी वित्तीय तक्त्यात दाखविणे लेख्याचे प्रमाणीकरण २९ यास अनूसरून नाही.

(१५) अनूसुची १२ मध्ये दर्शविलेले अल्प मुदतीचे कर्जे व अग्रिम बाबत सुद्धा पार्टी ऋणको यांचे कडून रुजूवात केलेली नाही.

(१६) अनूसुची १२ मध्ये रक्कम रू. २,०४,९०,२८७/- ही तीन वर्षापेक्षा जास्त कालावधीची आहे. तथापि व्यवस्थापनाचे मते अल्प मुदतीचे असून त्या, आर्थिक वर्ष २०१७-२०१८ मध्ये वसूल होतील.

(१७) किरकोळ ऋणकोकडून सहा महिने पेक्षा जास्त कालावधीचे येणे रक्कम रु. २९,१९,५६,३०४/- ही अनुसूची क्र. १० मध्ये समाविष्ट असून सदर रक्कम ही, ऊसाची येणे उशीराने मिळालेल्या रकमेवरील व्याजाची आहे. सदर रकमाा न्यायप्रविष्ट असल्याने रक्कम वसुल होऊ शकेल. म्हणून व्यवस्थापनाचे मते, संचित व्याज येणे रक्कम ताळेबंदामध्ये मत्ता म्हणून दर्शविली आहे. त्याचबरोबर न्यायप्रविष्ट रक्कमा वसुल झाल्याशिवाय पुढील व्याजाची खात्री नसल्याने व्याज उत्पन्न दाखविणे योग्य नसलेबाबत, व्यवस्थापनाचा दृष्टीकोन आहे.

(१८) अनूसुची ५ मध्ये दर्शविलेली दृश्य मत्तावरील घसारा रक्कम ही एस एल एम (सरळ) पद्धतीने काढलेली आहे. तथापि सदर घसारा रक्कम ही कंपनी कायदा २०१३ अनूसुची २ मधील भाग क (सी) मधील घसाराचे दरा नूसार नाही. यामधील अनेक मत्तांचे वापरण्याजोगे आयुष्य हे आयुष्यमाना पेक्षाही जास्तीचे आहेत. आमचे मते जर कंपनीला जे विशिष्ट नमुद केलेल्या वापरण्याजोगे आयुष्यमान बाबतची वेगळी पद्धत वापरावी असे वाटत असेल तर तज्ञ सल्लागार यांचे आधारावर याबाबत समर्थन देणेची आवश्यकता आहे. तथापि त्याप्रमाणे केलेली नाही.

(१९) आयकर कायदा १९६१ आणि कंपनी कायदा २०१३ या मध्ये घसारा बाबत टायमिंग फरक असल्याने लेख्यांचे प्रमाणिकरण - २२ नूसार उप्पन्ना वरील करांचे लंखांकन करताना मत्ता किंवा दायित्व म्हणून स्थगित कर असायला पाहिजे. तथापि कंपनीने स्थगित कराची कोणतीही तरतूद केलेली नाही हे लेख्यांचे धोरण उचित नाही.

(२०) **मान्य सांविधिक देणी लेख्यात घेतली नाहीत.**

अ) शेती शिवाय वापरमुल्याने दिलेल्या प्रॉपटी पासून मिळालेल्या भाडयावरील देय सर्व्हिस कराची प्रारंभिक गणना पण केली नाही. आणि त्याची लेख्यात तरतूद पण केली नाही. वास्तविक सर्व्हिस कर ही सांविधिक देणीचा स्विकृत केलेला भाग असून त्याचे मूल्य निश्चित केले नाही.

(२१) **लेख्याचे प्रमाणीकरण २९ नूसार आकस्मिक दायित्व**

अ) सेल्स टॅक्स/व्हॅट बाबत देणे रक्कम रु. १,१३,६१०/- ची तरतूद अनूसुची ४ क - इतर चालू दायित्वे मध्ये केली आहे. तथापि व्हॅट बाबत पडताळणी आदेश आणि इतर कागदपत्रे उपलब्ध नसल्याने त्याबाबतची पुरेशी तरतूदी संबंधी आमचे अभिप्राय देवू शकत नाही.

ब) कंपनी विरूद्ध प्रलंबित अनेक न्यायालयीन दावेबाबत आणि कंपनीने सुध्दा इतर पार्टी विरुध्द दाखल केलेले न्यायालयीन दावे बाबत योग्य कायदेशीर मत मिळाले नसल्यामुळे आम्ही त्याचा परिणाम समाधानपूर्वक निश्चित करु शकलो नाही.

(२२) कलम १८९ नूसार आवश्यक असलेले संचालकांचे हित संबंधी असलेले कंत्राट किंवा करार बाबतचे रजिस्टर कंपनीने ठेवलेले नाही. तथापि याबाबतीत कंपनीच्या कोणत्याही करार आणि कंत्राट यामध्ये कंपनीच्या संचालकांचे हित संबंध नाहीत असे स्पष्टीकरण व्यवस्थापनाकडून आम्हास मिळाले आहे.

(२३) लेख्यांचे प्रमाणीकरण १८ आणि लेख्यांचे प्रमाणीकरण २४- नूसार मुख्य व्यवस्थापन व्यक्तीचे मिळकतीबाबत आणि संबंधित असलेले पार्टी व्यवहाराबाबत तपशील दर्शविणे कायद्याने आवश्यक असून कंपनीने त्याची पुरेशी पूर्तता केलेली नाही.

उचित मत :

वर उल्लेख केलेल्या उचित मत बाबतचे आधार व्यतिरीक्त आमचे मते आणि आमचे माहीतीनूसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणास अनुसरून दि.३१ मार्च २०१७ रोजीची दर्शविलेली वित्तीय तक्ते हे कायद्यानूसार आवश्यक असलेल्या पध्दतीने माहिती दर्शवितात आणि सर्व साधारणपणे भारतातील कंपनी राज्य कारभाराची स्विकृत असलेल्या लेख्यांचे तत्वे विचारात घेता आवश्यक असलेली सत्यता आणि योग्यता दर्शवितात.

महत्वाच्या बाबी बाबत :

१. खंडक-यांना अदा करावयाचे भाडे पट्टा बाबत लेखांकन केले नसले बाबत-

आम्हाला असे सांगण्यात आले की १९८२ पर्यंत खंडक-यांना भाडे पट्टा देण्यात आला होता. त्यानंतरही जमीनी महामंडळाच्या ताब्यात आणि वापरात असूनही त्यांचे भाडे पट्टा रक्कम अदा केली नाही. तसेच त्याची तरतूद ही केलेली नाही. तथापि आम्हाला असे सांगण्यात आले की १९८२ पर्यंत आणि त्यापूर्वी या जमीनीची महामंडळाच्या मालकीच्या नव्हत्या, म्हणून भाडे देत होतो. त्यानंतर जमीनी महामंडळाच्या मालकीच्या झाल्या तेव्हापासून भाडे अदा करणे बंद केले आहे.

२. आकस्मिक दायित्वे-

अनुसूची १९ वित्तीय टिपा मध्ये दर्शविलेल्या आकस्मिक दायित्वामधील काही विशिष्ट प्रकरणी त्याचे (वेडी बाभूळ झाडे काढणे बाबत सह) स्वरुप व रक्कम बाबतची विशद करणारी सविस्तर आणि त्यास अनुशांगिक कागदपत्रे आमचे पडताळणी करीता उपलब्ध केले नाहीत. तथापि त्याबाबत व्यवस्थापनाने प्रकटीकरण बरोबर आणि पुरेसे आहे यावर आमचा भरवसा आहे.

३. प्रलंबित दाव्याचा परिणाम

कंपनीने प्रलंबित असलेल्या दाव्याचा वित्तीय तक्त्यामधील आर्थिक स्थिती वर होणा-या परिणामाचे प्रकटीकरण समर्पक केलेले नाही. आमचे मते कंपनी विरूध्द प्रलंबित असलेल्या अनेक दाव्याची यादी असून त्याबाबतचे कायदेशीर मत द्यावयास पाहिजे होते.

४. संचित तोटा

`कंपनीचा संचित तोटा दि. ३१ मार्च २०१७ च्या वर्ष अखेरीस रक्कम रु. २,३४,४२,०८,३४१/- असून ती निव्वळ मुल्यापेक्षा जास्तीची आहे. तथापि शासकीय कंपनी असल्याने तोटा हा शासनाच्या निधी आणि कर्जात समायोजित होणारा आहे. त्यामुळे संस्था चालू राहील हया समज बाबत शंका नाही. या बाबीचा वित्तीय तक्त्यावर होणारा परिणाम निश्चित करता येत नाही.

५. **महामंडळ नियमनः-** चांगले नियमन नसलेबाबतचे खालील उदाहरणार्थ

अ) शुल्लक देय रक्कमांचे समायोजन आणि दुरूस्ती न करता पुढे चालू ठेवणे

ब) लेख्यांचे धोरण प्रभावी नसणे, विशेषतः जमीन संबंधी,

६. शासकीय देणी

अ) सन १९७२-१९७३ ते १९८३-१९८४ शी संबंधित असलेला वादग्रस्त कृषी आयकर रु. ३,२८,१६,४९८/- जो या तारखे पर्यंत अदा केला नाही किंवा समझोता केला नाही.

७. हस्तलिखित लेखांकन-

कंपनीने लेख्यांची पुस्तके ही हस्तलिखित नमुन्यात ठेवलेली असून त्यात कारकुनी चूक होवू शकते संगणकीय लेखे उपलब्ध नाहीत.

एन पी एस आर आणि असोसिएटस करीता
सनदी लेखापाल
फर्म नोंदणी नं. : १०५५११ डब्ल्यु

सील **सही**

व्ही. एन. लाहोटी
भागीदार
सभासद नोंदणी नं. (१७०९५१)

ठिकाण : पुणे
दिनांक : २२-०१-२०१८

एन.पी.एस.आर. आणि असोसिएटस्
सनदी लेखापाल,
कार्यालय नं.१३ ते एम एस आर स्केअर,
चिंचवड रेल्वे स्टेशन मागे,
चिंचवड, पुणे - ४११ ०३३.
दूरध्वनी नं. ०२०-२७५१५५७५/२७५१५५८५
ई-मेल - nclahoti@yahoo.co.in

इतर कायदेशीर बाबी आणि नियमानुसार आवश्यकतेवरील अहवाल-

१. कंपनीचा (लेखापरिक्षकांचा अहवाल) आदेश २०१६ आदेशानुसार तसेच भारताचे केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेल्या या कायद्याची कलम १४३ चे उपकलम (११) यास अनुसरुन आम्ही आमची अनुसूची अ दिलेली आहे आणि या कायद्याच्या मुद्दा क्र. ३ व ४ मध्ये नमुद केलेल्या बाबींवर मत दिले आहे.

२. कायद्याचे कलम १४३(३) प्रमाणे आवश्यक अहवाल आम्ही देत आहोत.

अ) आमचे लेखापरिक्षणास आवश्यक असलेली आमचे माहितीप्रमाणे आणि विश्वासाप्रमाणे सर्व माहिती व स्पष्टीकरणे आम्ही पाहिली आहेत. तथापि अपूरे रेकॉर्ड ठेवलेले असल्याने आवश्यक असलेली काही माहिती कंपनी उपलब्ध करु शकली नाही.

ब) आमचे मते कायद्यानुसार आवश्यक असलेली योग्य ती लेखा पुस्तके ठेवलेली आहेत. असे आम्हाला लेखा पुस्तकांची तपासणी करतांना दिसून आले आहे.

क) कंपनीचे व्यवहार अनेक ठिकाणी आहेत. तथापि शाखेकरीता स्वतंत्र लेखा परिक्षणाची नेमणूक केलेली नाही.

ड) कंपनीने कायद्यानुसार आवश्यक असणारी योग्य लेख्याची पुस्तके ठेवलेली आहेत. तथपि त्यामध्ये काही त्रुटी असून अनेक लेख्यांचे प्रमाणीकरण नियमांची पुर्तता त्यात होत नाही. तसेच काही धोरणे उदा. घसारा बाबतची परिगणना ही नवीन कंपनी कायद्यास अनुसरून न करता कंपनी जूने लेख्यांची धोरणे चालू ठेवत आहे.

ई) आमचे मते दर्शविलेली वित्तीय तक्ते हे कंपनीज (लेखा) नियम, २०१४ चे नियम ७ प्रमाणे या कायद्याचे कलम १३३ मधील लेख्यांचे प्रमाणीकरण मध्ये नमुद केले प्रमाणे पुर्तता करीत नाहीत.

फ) आमचे मते वरील मुद्यांमध्ये, उचित मतबाबतचा आधार आणि महत्वाचे बाबी बाबत मध्ये विशद केलेल्या बार्बीचा कंपनीच्या कामकाजावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो.

ग) कंपनीचे संचालकांची नियुक्ती महाराष्ट्र शासनाकडून केली जाते. कलम १६४(१) आणि १६४(२) मधील अटीचा भंग नियुक्त केलेल्या व्यक्तिकडून होत नाही म्हणून नियुक्त केलेले संचालक हे अनर्हता होत नाहीत. या व्यवस्थापनाने दिलेल्या स्पष्टीकरणावर आम्ही विश्वास ठेवला आहे.

ह) लेखे ठेवणेबाबत आणि त्यासंबंधी असलेला बाबी बाबत सर्व अर्हता, मर्यादा आणि प्रतिकूल शेरा हा उचित आधार आणि महत्वाच्या बाबी मधील मुद्यांमधून समोर ठेवला आहे.

ज) योग्य नोंदी नसल्याने, कंपनीच्या अनेक मळयावरील नोंदलेल्या प्रत्येक व्यवहाराबाबतची पुरेशी खात्री करुन घेता येत नव्हती. व्यवस्थापनाचे मते वित्तीय व्यवहार एकाच मध्यवर्ती ठिकाणापासून नियंत्रित केले जात असून अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण पुरेसे आहे. व्यवस्थापनाने दिलेल्या स्पष्टीकरणा नूसार कंपनीने पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण ठेवले आहे यावर आम्ही विश्वास ठेवला आहे.

एन पी एस आर आणि असोसिएटस करीता
सनदी लेखापाल
फर्म नोंदणी नं. : १०५५११ डब्ल्यु
सील सही
व्ही. एन. लाहोटी
भागीदार
सभासद नोंदणी नं. (१७०९५१)

ठिकाण : पुणे
दिनांक : २२-०१-२०१८

एन.पी.एस.आर. आणि असोसिएटस्
सनदी लेखापाल,
कार्यालय नं.१३ ते एम एस आर स्केअर,
चिंचवड रेल्वे स्टेशन मागे,
चिंचवड, पुणे - ४११ ०३३.
दूरध्वनी नं. ०२०-२७५१५५७५/२७५१५५८५
ई-मेल - nclahoti@yahoo.co.in

लेखापरिक्षण अहवालास अनुसरून अनुसूची अ

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित यांचे सदर यास दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपणा-या वर्षाचा लेखापरिक्षक यांचा स्वतंत्र अहवाल बाबत अनुसूची आणि त्याबाबत अहवाल सादर करीतो की,

१. स्थिर मत्ता तसेच जमिनीची नोंद बाबत सध्याची स्थिती त्याची जागा निश्चिती आणि संख्यात्मक तपशिलासह संपूर्ण माहिती दाखविणारी पुरेशी नोंद कंपनीने ठेवलेली नाही. स्थिर मत्तांची नोंद नोंदवहीत ठेवली आहेत. परंतु फार पूर्वीपासून ती अद्ययावत केलेली नाहीत असे व्यवस्थापनाकडून सांगण्यात आले आहे.

अ) व्यवस्थापनाने जवळपास मागील सहा वर्षापेक्षा जास्त वर्षा पासून स्थिर मत्तांची प्रत्यक्ष तपासणी केलेली नाही. त्यामुळे स्थिरमत्तांची प्रत्यक्ष तपासणी किती कालावधीनंतर करणे बाबतची योग्यता पुरेशी नाही. परिणामी जी काही खरीखुरी तफावत असेल त्याचा शोध व्यवस्थापनाने घेतलेला नाही.

ब) कंपनीने संस्था दिर्घकाल चालू राहील या दर्जास परिणाम होईल अशाप्रकारे स्थिर मत्तेतील मोठ्या प्रमाणात मत्तांची विल्हेवाट चालू वर्षात केलेली नाही.

२. अ) आम्हाला दिलेल्या माहितीनूसार आणि खुलाशानुसार व्यवस्थापनाने लेख्यांच्या वर्षअखेरीस वृक्षशेती, फलोद्यान आणि इतर लागवडी वगळून वस्तुसूचींची प्रत्यक्ष तपासणी केलेली आहे. आमच्या मते, वृक्षशेती, फलोद्यान आणि इतर लागवडी याची वस्तुसूची ही वस्तूसूचीमधील ठळक भाग असताना त्यांची तपासणी केलेली नाही. आणि प्रत्यक्ष तपासणीची संख्याही योग्य नाही.

ब) कंपनीने वस्तूसुची बाबतचे नोंदी योग्य पध्दतीने ठेवलेल्या नाहीत. अनेक रोपणी केलेल्या वृक्षशेती आणि फलोद्यान यांची प्रत्यक्ष तपासणी चालू ठेवली नाही म्हणून जर काही त्रुटी असतील तर त्या कंपनीने निश्चित केलेली नाही.

३. आम्हाला दिलेल्या माहितीस अनुसरून कंपनीने कलम १८९ मधील तरतुदीनूसार घेतलेली किंवा दिलेली कर्जे बाबत नोंदवही ठेवलेली नाही. कायद्याच्या कलम १८९ नूसार कंपनीस किंवा कंपनीकडून संस्था किंवा इतर पार्टी यांचेकडून घेतलेली किंवा दिलेली कर्जे ही प्रतिभूत किंवा अप्रतिभूत बाबत तपशील या नोंदवहीत ठेवला जात असतो. त्यामुळे जर काही असे घेतलेली किंवा दिलेली कर्जे असतील तर त्यावर आम्ही अभिप्राय देवू शकत नाही.

४. आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि खुलाशानुसार आमचे मते कंपनीचा आकार आणि वस्तुसूची व मालमत्ता यांची खरेदी तसेच मालाची विक्री इत्यादी व्यवसाय पहाता अंतर्गत नियंत्रण पध्दत आणखीन वाढविण्याची आवश्यकता आहे. तथापि नियंत्रण पध्दतीतील मोठया प्रमाणात कमकुवतपणा सुधारीत करणेत सातत्याने अपयशी आहेत असे आमचे निदर्शनास आले नाही.

५. कंपनी कायद्याच्या कलम ७३ ते ७६ नूसार कंपनीने बाहेरील लोकांकडून कोणत्याही प्रकारच्या ठेवी स्विकारलेल्या नाहीत.

६. कायद्याच्या कलम १४८ (१) नूसार कंपनीने कोणतीही सर्व्हिस दिली असली तरी त्यास परिव्यय कागदपत्रे ठेवणेबाबत केंद्र शासनाने नमूद केलेले नाही.

७. **कायदेशीर देणी बाबत :-**
भविष्य निर्वाह निधी ,कर कपात, विक्रीकर /व्हॅट , जमीन महसूल/स्थानिक कर, व्यवसाय कर आणि कामगार कल्याण निधी या देय रकमेबाबत वर्षवार/माहेवार सुरवातीची शिल्लक , वर्षभरात अदा करावयाची देय रक्कम, वर्षभरात अदा केलेली रक्कम आणि वर्षवार/माहेवार अखेरील शिल्लक दर्शविणारे पडताळणीचे एकत्रिकरण या मध्ये कंपनीची अंतर्गत नियंत्रण पध्दत नाही. तसेच दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी वादग्रस्त नसलेली देय थकीत संविधानिक देणी बाबत देय झालेपासून ६ महिन्यापेक्षा जास्तीची देय असलेल्या माहितीचे एकत्रिकरण कंपनीने केले नाही. वरील प्रमाणे विचारात घेता दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी ६ महिन्यापेक्षा जास्त कालावधीच्या देय संविधानिक देणी यावर आम्ही अभिप्राय देऊ शकत नाही. आमची ठळक ि-नरिक्षणे पुढील प्रमाणे :

अ) विक्रीकर/व्हॅट बाबतची अनुसूची आणि त्याबाबत इतर माहिती अभावी त्या बाबतचे वेळेवर रकमा अदा झाल्यात यावर आम्ही अभिप्राय देऊ शकत नाही.

ब) सन १९७२-७३ ते १९८३-८४ या वर्षामधील वादग्रस्त नसलेली कृषि आयकराची देय रक्कम रु.३२८.१६ लाख इतकी आहे.

क) कंपनीने जून ३०, २००९ ते ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षामध्ये भाडयाने दिलेल्या मालमत्तेपासून मिळालेल्या भाडे रकमेवरील देय सेवा कर काढलेला नाही.

ड) मालमत्ता कराबाबत काही संविधानिक देणी बाकी रक्कम देय असेल तर ती रेकॉर्ड नसल्याने निश्चित करु शकलो नाही.

८. कंपनीने वित्त संस्था, बँका किंवा कर्जरोखे वितरीत करून कोणत्याही प्रकारचा निधी उभारलेला नाही. तथापि सन १९६३ पासून पगार खर्च व्यवस्थापन व दैनंदिन खर्च भागविणेकरीता महाराष्ट्र शासनाकडून कर्जे घेतलेली आहेत. अनुसूची ४अ प्रमाणे दि.३१ मार्च २०१७ रोजी रक्कम रु. २,३०,९४,०२,१९४/- कर्ज देय आहे. त्याशिवाय कॅनरा बँकेकडून मिळणा-या भाडे रक्कमे पैकी ५० टक्के राज्य शासनास शासन निर्णयानुसार द्यावयाची आहे. सदर रक्कम ही अनुसूची ३ क इतर किरकोळ वित्तीय दायित्व यामध्ये समाविष्ट आहे. तथापि त्याबाबत महाराष्ट्र शासनाकडून रुजूवात केलेली नाही आणि म्हणून त्याबाबत खात्री देवू शकत नाही.

९. आम्हाला दिलेल्या माहिती नूसार कंपनीने दि.३१ मार्च २०१७ रोजी संपणा-या वर्षात भांडवल किंवा कर्जे नव्याने घेतलेली नाहीत.

१० आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानूसार आमचे लेखापरिक्षण कालावधीत कंपनीने किंवा कंपनीमधील अधिकारी किंवा कर्मचारी यांचेकडून अफरातफरी केलेली अथवा नोंद झालेली नाही.

११. आम्हाला दिलेल्या माहितीनूसार आणि कंपनीचे नोंद पुस्तकावरील आमचे लेखापरिक्षणाच्या आधारे कायद्याचे अनुसूची ५ मध्ये नमूद केलेली १९७ नूसार कंपनीने दिलेले/तरतूद केलेले व्यवस्थापकीय मानधन यास आवश्यक मान्यता घेतलेली नाही. तथापि आम्हाला असे सांगण्यात आले की राज्य शासनाचे धोरणा नूसार व्यवस्थापकीय संचालक आणि इतर आधारस्तंभ अधिकारी यांना व्यवस्थापकीय मानधन अदा करण्यात येते.

१२. आमचे मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहितीस अनुसरून कंपनी ही पत कंपनी नाही. त्यानुसार आदेशातील मुद्या क्र. ३ (१२) लागू होत नाही.

१३. कायद्याचे कलम १७० नूसार संचालक आणि आधारस्तंभ व्यवस्थापकीय व्यक्ती आणि त्यांचे भागधारण बाबतचे नांदवही कंपनीने ठेवलेली नाही. तथापि कलम १८९ नूसार आवश्यक असलेली संचालकांचे हित संबंध असलेले कंत्राट/न्यायप्रविष्ट बाबतची नोंदवही ठेवलेली नाही. म्हणजेच कायद्याने आणि लेख्यांचे प्रमाणिकरण एएस १८ आणि १ले एस २४प्रमाणे आवश्यक असलेले संबंधित पार्टी व्यवहार बाबतचा तपशिलाची व्यवस्थापन सादरीकरण बाबतची पूर्तता कंपनीने केलेली नाही.

१४. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरण यास अनुसरून आणि कंपनीच्या नोंदीचे आम्ही केलेल्या तपासणीचे आधारावर चालू वर्षात कंपनीने भागांची अधिमान्य वाटप किंवा खाजगी वर्ग किंवा पुर्ण किंवा अंशतः डिबेंचर मध्ये रूपांतरीत केलेले नाही.

१५. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरण यास अनुसरून आणि कंपनीच्या नोंदीचे आम्ही केलेल्या तपासणीचे आधारावर संचालक किंवा संबंधित व्यक्ती यांचेशी अरोखीय देणे/घेणे व्यवहार केलेले नाहीत. म्हणून आदेशाचे मुद्या क्र. ३ (१५) लागू होत नाही.

१६. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया १९३४ चे कायद्यान्वये ४५-आय खाली कंपनीची नोंदणी करणेची आवश्यकता नाही.

एन पी एस आर आणि असोसिएटस करीता
सनदी लेखापाल
फर्म नोंदणी नं. : १०५५११ डब्ल्यु
सील सही
व्ही. एन. लाहोटी
भागीदार
सभासद नोंदणी नं. (१७०९५१)

ठिकाण : पुणे
दिनांक : २२-०१-२०१८

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी सारांशरुपात ताळेबंद

(रुपये लाखात) . .

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
कंपाीी काय मिळविले		
१. निव्वळ स्थिर मत्ता	५६५.००	५८१.८२
२. गुंतवणूकी	१४८.९८	१४८.९८
३ निव्वळ चालू मत्ता	(७८७.०४)	(१,१७९.८९)
५. संचित तोटा	२३,४४२.०८	२३,४८८.१२
एकूण मत्ता (निव्वळ)	**२३,३६९.०२**	**२३,०३९.०३**
कंपनीचे काय देणे.		
१. कर्जे	२३,०९४.०२	२२,७६४.०३
२. भरणा केलेले भाग भांडवल	२७५.००	२७५.००
३. एकूण गुंतविलेला निधी	**२३,३६९.०२**	**२३,०३९.०३**

ठळक बाबी एका दृष्टीक्षेपात

(रुपये लाखात) .

	अनुसूची	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
		रुपये	रुपये
व्यवहारातून मिळाले उत्पन्न	१३	१५५४.२४	१४१५.१९
इतर उत्पन्न	१४	३१९.२२	८४३.९८
एकूण..		**१,८७३.४६**	**२,२५९.१७**
व्याज, घसारा, कर पूर्व नफा/(तोटा)		**९७५.८२**	**१,३८५.२५**
व्याज		**८२२.८२**	**१,११४.२९**
घसारा		१२.५९	१३.०४
मागील वर्षाचे संबंधित खर्च पूर्व नफा/(तोटा)		१४०.४१	२५७.९२
मागील वर्षाचे संबंधित खर्च		(४५.६७)	(१६५.२२)
कर पूर्व नफा/(तोटा)		९४.७४	९२.७०
कर		४८.७०	४२.९८
करा नंतरचा नफा/(तोटा)		**४६.०४**	**४९.७२**
संचित नफा/(तोटा)		**(२३,४४२.०८)**	**(२३,४८८.१२)**
भरणा केलेले भाग-भांडवल		२७५.००	२७५.००
गुंतविलेले भांडवल		(१०,३७८.००)	(११,२३९.००)
वस्तु सूचीची उलाढालीशी टक्केवारी		४६२.०९	३५६.४४

-----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंद

(रूपये)

तपशिल	अनुसूची	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
१	२	३	४
१. सर्वसाधारण शेअर्स व दायित्वे			
(१) भागधारक निधी			
अ) भाग भांडवल	१	२७,५००,०००.००	२७,५००,०००.००
ब) राखीव व शिल्लक	२	(२,३४४,२०८,३४१)	(२,३४८,८१२,२९७)
क) भाग अधिकार पत्रापोटी जमा रक्कम		-	-
(२) देय भागापोटी जमा भाग अर्ज रक्कम		-	-
(३) चालू नसलेली दायित्वे	३		
अ) दिर्घ मुदतीची कर्जे	३ अ	-	-
ब) विलंब कर दायित्वे(निव्वळ)	३ ब	-	-
क) इतर दिर्घ मुदतीचे दायित्वे	३ क	४८३,१२३,०९४.००	४६६,५३७,७०२.२८
ड) दिर्घ मुदतीची तरतूदी	३ ड	-	-
(४) चालू दायित्वे	४		
अ) अल्प मुदतीची कर्जे	४ अ	२,३०९,४०२,१९४	२,२७६,४०३,३७४
ब) व्यापारी देणी	४ ब	-	-
क) इतर चालू दायित्वे	४ क	३२,९२१,७५७	३८,२५५,५५७
ड) अल्प मुदतीच्या तरतुदी	४ ड	९२,७९७,५५०	१०४,५२८,६१५
एकूण		**६०१,५३६,२५४**	**५६४,४१२,९५१**
२) स्थिरमत्ता			
चालू नसलेली मत्ता			
(१) (अ) स्थिरमत्ता			
१) दृष्य मत्ता	५	५१,१५८,९५८	५२,८४१,०२१
२) अदृष्य मत्ता		-	-
३) चालू भांडवली कामे	६	५,३४०,८५४	५,३४०,८५४
४) विकसीत अदृष्य मत्ता		-	-
(ब) चालू नसलेल्या गुंतवणूकी	७	१४,८९८,४३७	१४,८९८,४३७
(क) विलंब कर मत्ता (निव्वळ)		-	-
(ड) दिर्घ मुदतीची कर्जे व अग्रिम		-	-
(इ) इतर चालू नसलेली मत्ता	८	-	-
(२) चालू मत्ता			
(अ) चालू गुंतवणूक			
(ब) वस्तू सूची	९	३३,६३५,१०२	३९,७०३,६९३
(क) व्यापारी येणी	१०	४०७,९०७,२८१	४०१,८८२,२९६
(ड) रोख आणि रोखी समान	११	५२,६०९,५८६	१५,८७२,५२०
(इ) अल्प मदतीची कर्ज व अग्रिम	१२	३५,९८६,०३६	३३,८७४,१३०
(फ) इतर चालू मत्ता		-	-
एकूण..		**६०१,५३६,२५४**	**५६४,४१२,९५१**

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालाप्रमाणे **कृपया वित्तीय टीपा अनुसूची क्रमांक १९ पाहाव्यात.**

मे. एन.पी.एस.आर.आणि असोसिएटस, सनदी लेखापाल यांचेकरिता.

सही/-	सही/-	सही/-	सही/-
(सीए विवेक एन. लाहोटी)	(श्रीमती वर्षा लड्डा-उंटवाल)	(आर.बी.भागडे, भा.प्र.से.)	(संभाजी कडू पाटील, भा.प्र.से.)
भागीदार सभासद क्र. १७०९५१	मुख्य कार्यकारी (प्रशासन) /सचिव	व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक.

नफा-तोटा पत्रक

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षाचा नफा-तोटा लेखा.

(ê$n`o)

तपशिल	अनुसूची	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
१	२	३	४
१. व्यवहारातून मिळालेले उत्पन्न	१३	१५५,४२४,३३६	१४१,५१९,७८६
२. इतर उत्पन्न	१४	३१,९२२,१५०	८४,३९७,७५२
३. एकूण उत्पन्न (१+२)		१८७,३४६,४८६	२२५,९१७,५३८
४. खर्च			
वापरलेल्या सामानाची किंमत		-	-
व्यवहारातील खरेदीसाठा		-	-
विक्रीयोग्य मालाचे साठयातील बदल		-	-
व्यपारी साठा	१५	६,१०२,३३१	२,१२१,५८३
कर्मचारी कल्याण खर्च	१६	७३,२१७,२६३	७५,३०९,८५०
वित्त किंमत		.	.
घ्सारा आणि विभ्ांगणी खर्च	५अ	१,२५८,६८६	१,३०४,४८८
इतर खर्च	१७	२,७२७,०६५	१२१,३८९,२८३
एकूण खर्च		**१७३,३०५,३४५**	**२००,१२५,२०४**
५. अपवादात्मक आणि उल्लेखनिय बाबी आणि करा पुर्वीची नफा /(तोटा) (४ -३)		**१४,०४१,१४१**	**२५,७९२,३३४**
६. अपवादात्मक बाबी		-	-
१. मागील वर्षाचे संबंधित खर्च	**१८**	**४,५६७,१८५**	**१६,५२२,५७०**
७. उल्लेखनीय बाबी आणि करा पुर्वीचा नफा / (तोटा) (५-६)		**९,४७३,९५६**	**९,२६९,७६४**
८. उल्लेखनीय बाबी		-	-
९. कर पुर्व नफा / (तोटा) (७-८)		**९,४७३,९५६**	**९,२६९,७६४**
१०. कर खर्च			
(१) चालू कर		**४,८७०,०००**	**४,२९८,०००**
(२) विलंब कर		-	-
११. चालू कालावधीतील व्यवहारापासून नफा / (तोटा) (९-१०)		**४,६०३,९५६**	**४,९७१,७६४**
१२. व्यवहारात खंड पडल्याने झालेला नफा / (तोटा)		-	-
१३. व्यवहारात खंड पडल्याने कर खर्च		-	-
१४.व्यवहारात खंड पडल्याने नफा (तोटा) (करा नंतर) (१२-१३)		-	-
१५.कालावधीतल नफा / (तोटा) (११-१४)		**४,६०३,९५६**	**४,९७१,७६४**
१६. सर्वसाधारण भ्ंागाची प्रत्येकी मिळकत		१६७.४२	१८०.७९
मूळ		१६७.४२	१८०.७९
जिरवलेले		-	-

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालाप्रमाणे **कृपया वित्तीय टीपा अनुसूची क्रमांक १९ पाहाव्यात.**

मे. एन.पी.एस.आर.आणि असोसिएटस, सनदी लेखापाल यांचेकरिता.

सही/-	सही/-	सही/-	सही/-
(सीए विवेक एन. लाहोटी)	**(श्रीमती वर्षा लड्डा-उंटवाल)**	**(आर.बी.भागडे, भा.प्र.से.)**	**(संभाजी कडू पाटील, भा.प्र.से.)**
भागीदार सभासद क्र. १७०९५१	**मुख्य कार्यकारी (प्रशासन) /सचिव**	**व्यवस्थापकीय संचालक**	**संचालक.**

अनुसूची क्रमांक १

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक १, बाब क्रमांक १ (अ)

भाग भांडवल

तपशिल	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
अधिकृत भाग भांडवल ३०००० सममूल्य भाग प्रत्येकी १००० रुपये	३०,०००,०००	३०,०००,०००
शासनाने विक्रीस काढलेले व अभिदत्त केलेले २७५०० सममूल्य भाग प्रत्येकी १००० रुपये महाराष्ट्र शासनाकडून विक्रीस काढलेले व अभिदत्त केलेले	२७,५००,०००	२७,५००,०००
एकूण..	**२७,५००,०००**	**२७,५००,०००**

अ) वर्षाच्या सुरूवातीची आणि अखेरील देय भाग भांडवलाचे ताळमेळ

तपशिल	३१ मार्च २०१७ अखेर		३१ मार्च २०१६ अखेर	
	भागांची संख्या	रुपये	भागांची संख्या	रुपये
वर्षाच्या सुरूवातीस	२७,५००	२७,५००,०००	२७,५००	२७,५००,०००
वर्षामध्ये वाटलेले	-	-	-	-
वर्षाच्या अखेरीस	२७,५००	२७,५००,०००	२७,५००	२७,५००,०००

ब) कंपनीच्या एकूण भागभांडवलापैकी ५ % पेक्षा जास्त भागभांडवल धारण करणारे भागधारकांचा तपशिल

भागधारकाचे ाव	३१ मार्च २०१७ अखेर		३१ मार्च २०१६ अखेर	
	भागांची संख्या	टक्केवारी	भागांची संख्या	टक्केवारी
राज्यपाल, महाराष्ट्र	२७,४९७	९९.९९%	२७,४९७	९९.९९%
एकूण	**२७,४९७**		**२७,४९७**	

----*----

अनुसूची क्रमांक २

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक २, बाब क्रमांक १ (ब)

राखीव व शिल्लक

तपशिल	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
अ) अग्रिम तारण खाते	-	-
ब) सर्वसाधारण राखीव	-	-
क) नफा-तोटा तक्त्यातील शिल्लक	-	-
मागिल ताळेबंदाप्रमाणे	(२,३४८,८१२,२९७)	(२,३५३,७८४,०६१)
अधिक चालू वर्षातील/कालावधीतील नफा	४,६०३,९५६	४,९७१,७६४
अखेरील शिल्लक	**(२,३४४,२०८,३४१)**	**(२,३४८,८१२,२९७)**
एकूण..	**(२,३४४,२०८,३४१)**	**(२,३४८,८१२,२९७)**

अनुसूची क्रमांक ३ अ, ब, क, ड

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक ३ अ, ब, क, ड

चालू नसलेली दायित्वे व तरतूदी

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
३अ) दिर्घ मुदतीची कर्जे	-	-
३ब) कर दायित्व	-	-
३) दिर्घ मुदतीची दायित्व		
१) माल खरेदीकरिता किरकोळ धनको	४,५३१,१००	४,५३०,९४५
२) मत्ता खरेदीकरिता किरकोळ धनको	१०,२०३,३१०	१०,२०३,३१०
३) सुरक्षा ठेवी	२३८,७२८,२३४	१८८,९४०,७५९
४) अनामत	९८,७६४,५१४	८२५२२४५१.२८
५) शासकीय देणी	७७,७९७,६७०	१२०,६८३,२०७
६) कर्मचारी कल्याण खर्च		
६.१) सेवा उपदान (पुर्व व्यवस्थापन अंशदान सह)	२,२०२,८६९	१,५०१,७३०
७) इतर किरकोळ धनको	५०,८९५,३९७	५८,१५५,३००
एकूण-	**४८३,१२३,०९४**	**४६६,५३७,७०२**
३ड)दिर्घ मुदतीची तरतूदी	-	-
एकूण-	-	-

टिपा:

अ) दि. ३१/०३/२०१७ रोजीचे ताळेबंदात दिसत असलेल्या धनको, ठेवीदार आणि इतर जमा शिलकी धनको कडून रुजवात पत्रके मिळविलेली नाहीत. सदरची शिल्लकी रक्कमांची पडताळणी झालेली नसून मुख्य कार्यालय, मळे व साखर कारखाने यांचेमधील शिलकी रकमांचे समायोजन होणे बाकी आहे. विशेष म्हणजे सदरची बाब ही फार वर्षापासूनची असल्याने अशा प्रकारची पडताळणी न झाल्यामुळे त्याचा वित्तीय तक्त्यांवरील परिणाम काढता येऊ शकत नाही.

ब) अनुसूची क्र. ५ मधील टिपणी (ड) मध्ये नमूद केलेनुसार सदाशिवनगर मळयावरील ३४०५ एकर क्षेत्रांबाबत निवाडा झालेला -नसल्यामुळे या जमिनीचे मूल्य काढता येत नाही. त्यापैकी ११ एकर जमिन शासनाने संपादित केलेली असून त्यापोटी ३१/०३/२०१७

अखेर अंशतः रक्कम रूपये १.८९ लाख (मागील वर्षी रुपये १.८९ लाख) मिळालेली आहे. सदरील रक्कम निवाडया अभावी " चालू नसलेली दायित्वेमध्ये "इतर किरकोळ धनको " या शिर्षकाखाली दाखविलेली आहे.

क) १४८० एकर जमिनीचे क्षेत्र शासनाने संपादन केलेले आहे. (कृपया अनुसूची क्र. ५ मधील टिपणी "इ" पहावी.) सदरच्या जमिनीच्या भरपाईच्या रकमेबाबत अद्याप निवाडा झालेला नसल्यामुळे त्याची तरतूद केलेली नाही. महामंडळास सदरील वर्षात सक्तीने संपादन केलेल्या जमिनीपोटी नुकसान भरपाईचा भाग म्हणून रक्कम रु. ९.०२ लाख प्राप्त झाली आहे. दिनांक ३१/०३/२०१७ अखेर पर्यंत भरपाईची एकूण मिळालेली रक्कम रू.४१८.७२ लाख (मागील वर्षी रू. ४६५.४१ लाख) एवढी आहे. सदरची रक्कम निवाडया अभावी चालू नसलेली दायित्वेमध्ये "इतर किरकोळ धनको " या शिर्षकाखाली दर्शविलेली आहे.

ड) सन १९६४-१९६५ ते २०१४-२०१५ या वर्षामधील रक्कमा की ज्या तीन वर्षापेक्षा अधिक काळ देय आहेत त्या सन २०१६-२०१७ या वर्षात निर्लेखित केलेल्या आहेत. तपशील खालीलप्रमाणे.

अ.क्र.	तपशिल	रुपये
१	इतर किरकोळ धनको	१४,५५,५८९.

इ) इतर किरकोळ ऋणको यामध्ये १४ मळयावरील सन १९६४-६५ ते १९७०-७१ या कालावधील शासनास अदा करावयाची जमिनीच्या भाडयाची रक्कम रु. २.२४ कोटी चा समावेश आहे.

फ.) **कर्मचा-यांना लाभ-**

* सेवा उपदानाच्या दायित्वाची लेखा पुस्तकात तरतूद करताना वर्षाच्या अखेरीस म्हणजेच दि. ३१-०३-२०१७ रोजी सर्व सेवानिवृत्त झालेले आहेत असे गृहीत धरून प्रत्यक्ष येत असलेले दायित्व त्यामध्ये पूर्व व्यवस्थापनाकडून येणे असलेल्या त्यांच्या हिश्याची रक्कम विचारात घेऊन सेवाउपदान दायित्वाची तरतूद केलेली आहे.

* वर उल्लेख केलेली कर्मचारी लाभाची (सेवाउपदान दायित्व) तरतूद ही विमागणक पध्दतीनुसार केलेली नाही.

ग) स्थिर मत्तेच्या अनुसूचीत खालील मत्तांचा कि ज्यांच्या मालकी हक्काविषयी ज्यांचे व्यवहार अंतिम स्वरूपात पूर्ण करणे प्रलंबित आहेत अशा मत्तांचा समावेश होत नाही. सदरील मत्ता महामंडळाच्या ताब्यात असून ती वापरात आहे.

तपशिल	रूपये
जमिन व बिगर शेतकी जमिनीवरील इमारती	**३४,१४,१४८**
इतर मत्तां	**१,१२,०६९**
एकूण :-	**३५,२६,२१७**

तथापि वर नमूद केलेल्या मत्तांवरील घसार रू.५४,९०६/- हा नफा-तोटा पत्रकामध्ये खर्ची टाकलेला असून चालू दायित्व या शिर्षकाखाली दाखविलेला आहे. रक्कम रूपये ३५,२६,२१७/- बाबतचा हिशोब झालेला नसल्याने रक्कम रूपये ३१,९९,५३७/-समायोजित झालेली नाही. फरक रक्कम रुपये ३,२६,८८०/- अनुसूची क्रमांक १९ मध्ये आकस्मिक दायित्वेमध्ये दर्शविली आहे.

ह) शासकीय देय बाकी आणि देय यामध्ये खालील समावेश आहे.

तपशिल	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
बेलापूर कंपनीस वापरमूल्यावरील देय व्याज	१,२७,५७,९९५	१,२२,७०,०२९
भोगवटा मूल्यावरील व्याज	२,३३,०२,९६३.	२,२९,०७,४१७.
शासनास देय कर्ज व अग्रिम	०	३,७५,००,०००
सी.एम.आर निधी/ध्वज निधी/विमा/संघटना वर्गणी	१७,८५१	२,३९,६३४
५० % कंनरा बँक वापरमूल्य शासनास देय	९९,१०,३६४	९१,१३,४८६
पाणिपट्टी	१,०४,२३,२३७	१,७२,६७,३८१
जमीन भाडे	२,१३,८५,२५८.	२,१३,८५,२५८.
एकूण	**७,७७,९७,६७०.**	**१२,०६,८३,२०६.**

य)**इतर किरकोळ धनको यामध्ये खालील समावेश आहे.**

तपशिल	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
कामगार कल्याण निधी	६,६१,७९७.	४,३८,५०७.
वापरमूल्य	७८,०४,२२७.	७६,०१,६९२.
साखर कारखाने	२,०१,७४७	३०,२५,५८७
संपादित जमीनीची किंमत जमा	४,१८,७१,७०५	४,६७,२९,६०५
संयुक्त शेती २०११-१२ व्यवस्थापन खर्च	३,०८,३२९	३,०८,३२९
इतर किरकोळ/अग्रिम	१०,६३२.	१४,५००.
एचबी/वाहन कर्ज वसूली शासनास देय	३६,९५७	३७,०७७
एकूण	**५,०८,९५,३९७**	**५,८१,५५,३००.**

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक ४ अ

चालू दायित्वे - अल्प मुदतीची कर्जे

कर्जे (अप्रतिभूत)

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
अल्प मुदतीची कर्जे (अप्रतिभूत). महाराष्ट्र शासनाकडून घेतलेले		
अ) व्याज आकारण्यात येणारे	८१४,५१९,६८५	८६२,९१९,६८५
ब) बिन व्याजी	२१६,०७२,०००	२१६,०७२,०००
अधिक (+)वरील कर्जावरील उपर्जित व देय असलेले व्याज (रु.१०३,०५.९२ लाख कर्जे रक्कम परतफेड करण्यास अगोदरच लागू झालेली आहे.(मागील वर्षी रु. रु.१०७,८९.९२ लाख)	१,२७८,८१०,५०९	१,१९७,४११,६८९
एकूण..	**२,३०९,४०२,१९४**	**२,२७६,४०३,३७४**

टिपा:-

१.महामंडळास दैनंदिन खर्च, व्यवस्थापन खर्च आणि पगार खर्च भागविण्याकरिता सन १९६३ पासून महाराष्ट्र शासनाने अल्प मुदतीचे व्याजी कर्ज परत करणेचे अटीवर दिलेली आहेत. आर्थिक तोटयामुळे कर्जाची आणि व्याजाची रक्कम महाराष्ट्र शासनास परत केली नाहीत. कर्ज आणि व्याज याबाबतची रुजूवात महाराष्ट्र शासनाकडून प्राप्त झालेली नाही.

२.सन २०१६-२०१७ या वर्षात रक्कम रु. ८.५९ कोटी कर्जाची रक्कम महामंडळाने महाराष्ट्र शासनास परतफेड केली आहे. कर्जाची शासनाकडील नोंदणी बरोबर पडताळणी करण्यात आली त्यानुसार रक्कम रु. ३.७५ कोटी ''चालू दायित्वे '' मधून शासन कर्ज खातेस वर्ग केली आहे.

----*----

अनुसूची क्रमांक ४ ब, क, ड

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक ४ ब, क, ड

चालू दायित्वे व तरतूदी

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
४ब) व्यावसायिक दायित्वे	-	-
४ क) इतर चालू दायित्वे अ) कर्मचारी कल्याण खर्च		
१. वेतन व मजूरी	४,३२१,६०४	४,०३२,१८१
२. अदत्त वेतन व मजूरी	४,३४६,११३	४,७०३,८०७
३. बोनस	७,५३२,७४२	७,६३१,८४४
४. भविष्य निर्वाह निधी कर्मचारी	२७३,०८७	३३६,५९२
५. भविष्य निर्वाह निधी व्यवस्थापन अंशदान	१३८,५९७	११९,५९४
ब) इतर किरकोळ दायित्वे	२,१३२,६८१	२,३८९,८४७
क) शासकीय देणी व कर १. पट्टी व कर	१३,९११,३६५	१८,५४९,७६८
२. व्हॅट/व्यवसाय कर	११३,६१०	३२०,६८०
३. विज शुल्क	१५१,९५८	१७१,२४४
एकूण--	**३२,९२१,७५७**	**३८,२५५,५५७**
४ ड) तरतूदी १) कृषि आयकरासाठी	३२,८१६,४९८	३२,८१६,४९८
२) सेवा उपदानासाठी	४१,५८९,७६३	५६,१९२,५१५
३) घसाऱ्यासाठी	३,०२१,४५६	२,९६६,५५०
४) आयकर	१५,३६९,८३३	१२,५५३,०५२
एकूण--	**९२,७९७,५५०**	**१०४,५२८,६१५**

टिपाः-

अ) दि. ३१/०३/२०१७ रोजीचे ताळेबंदात दिसत असलेल्या धनको, मिळालेल्या आगाउ रक्कमा आणि इतर जमा शिलकी धनको कडून रुजवात पत्रके मिळविलेली नाहीत. सदर जमा शिल्लकी रक्कमांची प्रलंबित पडताळणी आणि मुख्य कार्यालय, मळे व साखर कारखाने यांचेमधील शिलकी रकमांचे समायोजन झालेली नाही. पडताळणी न झाल्यामुळे त्याचा वित्तीय तक्त्यांवरील परिणाम सांगता येऊ शकत नाही. विशेष कारण म्हणजे सदरची बाब हि फार वर्षापासूनची आहे.

ब) अदत्त वेतन व मजूरी यामध्ये तीन वर्षापेक्षा जास्त काळ देय असलेल्या रू. ३२,३०,८१९/- (मागील वर्षी रू. ३४,६८,४८५) रकमेचा समावेश आहे.

क) सन २०१६-२०१७ या अहवाल वर्षात रू. ४८.७० लाखाची (मागील आर्थिक वर्षात रू. ४२.९८ लाख) कार्यालयीन इमारतीच्या मिळणा-या उत्पन्नावरच्या आयकराची तरतूद करण्यात आलेली आहे. वित्तीय वर्ष २०१६-२०१७ म्हणजेच (करनिर्धारण वर्ष २०१७-२०१८) मधील प्रत्यक्ष आयकराचे दायित्व विचारात घेऊन तरतूद केलेली आहे. याबाबत आयकर पडताळणी आदेश किंवा वादग्रस्त बाब प्रलंबित नाहीत.

ड) महामंळास महाराष्ट्र कृषी आयकर कायदा मधील तरतूदीनुसार रक्कम रु.३२८.१६ लाख कृषी आयकर राज्य शासनास देय आहे. महामंडळाने सदर कृषी आयकराची रक्कम माफ करणेबाबतचा प्रस्ताव राज्य शासनास पाठविला आहे. माफी बाबत राज्य शासनाकडून रुजूवात अद्याप मिळालेली नाही.

इ) **कर्मचा-यांना लाभ-**

* उपभोग न घेतलेल्या रजेबाबत रजा रोखीकरणाचे दायित्व हे लेख्यांमध्ये रोखीचे तत्वावर केलेले आहे.

* भविष्य निर्वाह निधी आणि कुटुंब निवृत्ती वेतन निधीची महामंडळाच्या हिश्याची तरतूद केली असून त्याच्या रकमा संबंधितांना अदा केलेल्या आहेत.

फ.) एकूण तरतूद रक्कम यामध्ये एक वर्षाखालील रु. ४,६५,१४,६६९/- , एक वर्षापेक्षा अधिक परंतु तीन वर्षापेक्षा कमी रक्कम रु. १,०६,०९,६४५/-, आणि तीन वर्षापेक्षा अधिक रक्कम रु. ३,५६,७३,२३६/- रकमेचा समावेश आहे. सदर तरतुदी या महामंडळाचे व्यवसायाचे स्वरुपानुसार चालू दायित्वे आणि चालू नसलेली दायित्वे असे वर्गीकरण केलेले नाही.

ग) इतर चालू दायित्वे मध्ये समाविष्ट असलेला तपशील खालीलप्रमाणे-

तपशिल	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
प्रवास खर्च इतर	३९,८९४.००	५७,१०२.००
इंधन व ऑईल वापरलेले	०.००	२,५००.००
वैद्यकीय बिले	८,५३७.००	११,७१७.००
कर्मचारी सह पतसंस्था	१,०१,७२७.००	१,०२,४५४.००
पुस्तके आणि वर्तमानपत्रे	४९९.००	२,५३८.००
दूरध्वनी	१७,१४०.००	२०,९२२.००
टपाल व टेलि.	१७०.००	२४५.००
आतिथ्य / अतिथीगृह	२,८२०.००	७,९९२.००
किरकोळ खर्च	११,०३३.००	८,९९३.००
बँक चार्जेस	६३२.५०	८५९.००
कायदे विषयक फी	०.००	२४०.००
दुरूस्ती व निगा	४१०.००	३,२२०.००
अदा केलेल्या खर्चाची तरतूद	१८,४८,७१६.००	२०,७१,७८५.००
लेखापरीक्षण फी	७५०००.००	७५,०००.००
भ. नि. ट्रस्ट लेखापरीक्षण फी	१५,०००.००	१५,०००.००
आयकर आणि टी.डी.एस. विवरण पत्र	११,१०२.००	९,२८०.००
एकूण	**२१,३२,६८०.५०**	**२३,८९,८४७.००**

----*----

अनुसूची क्रमांक ५

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक ५ बाब क्रमांक २ मत्ता (१) (अ) (१)

चालू नसलेली स्थिरमत्ता

(आकडे रुपयात)

		एकूण गट				घसारा				निव्वळ गट	
अ. क्र	मत्ताचा तपशिल	आरंभीची शिल्लक ०१-०४-२०१६ रोजी	या वर्षामध्ये भर (+) / समायोजने २०१६-२०१७	या वर्षामध्ये वजावट (-)२०१६-२०१७	३१ मार्च २०१७ असल्याप्रमाणे शिल्लक (२+३+४)	३१ मार्च २०१६ पर्यंत	२०१६-२०१७ या वर्षामध्ये समायोजने (+)	२०१६-२०१७ या वर्षामध्ये वजावट (-)	एकूण शिल्लक ३१ मार्च २०१७ (६+७-८)	३१ मार्च २०१७ रोजी असल्या प्रमाणे	३१ मार्च २०१६ रोजी असल्या प्रमाणे
	१	२	३	४	५	६		८	९	१०	११
१	भू-विकासासह भूमी	२३,६४२,३४२	-	२९,४५०	२३,६१२,८९२	-	-	-	-	२३,६१२,८९२	२३,६४२,३४२
२	जलसिंचन-विहीरी	१४,७२९,६४३	-	८,४२८	१४,७२१,२१६	५,१७०,३२४	२३६,०५७	४,४७७	५,४०१,९०४	९,३१९,३१२	९,५५९,३१९
३	रस्ते	१२८,२२३	-	-	१२८,२२३	७७,६५२	२,०६५	-	७९,७१७	४८,५०६	५०,५७१
४	इमारती व कुंपणे	४१,५६०,००९	-	२,२३५,८४६	३९,३२४,१६३	२४,५८२,५६३	६५४,३६९	१,६२७,९६०	२३,६०८,९७२	१५,७१५,१९१	१६,९७७,४४६
५	लिफ्ट पंप व यंत्रसामुग्री	१,२४१,७९७	-	७६,०७४	१,१६५,७२३	१,१४८,२७०	२,६८३	७२,२७१	१,०७८,६८२	८७,०४१	९३,५२७
६	फर्निचर व कार्यालयीन सामुग्री	३,५७१,८४०	१७२,२००	१६,७६७	३,७२७,२७३	३,१५५,५०५	९१,११५	१६,२४१	३,२३०,३७९	४९६,८९४	४१६,३३५
७	प्रयोगशाळा, व्हेंटरनरी व दुग्धशाळा सामुग्री	८८५	-	८८५	-	८४१	-	८४१	-	-	४४
८	वजन काटे	१३५,४३७	-	५८,८९८	७६,५३९	१२८,६६५	-	५५,९५३	७२,७१२	३,८२७	६,७७२
९	इतर यंत्रसामुग्री (डिझेल टाकी)	६,१७१,१४४	-	-	६,१७१,१४४	४,०७८,३५७	२१७,४९१	-	४,२९५,८४८	१,८७५,२९६	२,०९२,७८७
१०	ट्रॅक्टर्स व ट्रेलर्स	४,२५१	-	४,२५१	-	२,३७३	-	२,३७३	-	-	१,८७८
११	वाहने	९१,१८५,५७१	१७२,२००	२,४३०,५९९	८८,९२७,१७२	३८,३४४,५५०	१,२०३,७८०	१,७८०,११६	३७,७६८,२१४	५१,१५८,९५८	५२,८४१,०२१
१२	ट्रॅक्टर्स अवजारे व सुटे भाग	१०१,५८४,१५१	१६१,८९८	१०,५६०,४७८	९१,१८५,५७१	४३,५९९,०९१	१,२४९,५८२	६,५०४,१२३	३८,३४४,५५०	५२,८४१,०२१	५२,८४१,०२१
	अधिक : वादग्रस्त मत्तावरील घसारा						५४,९०६				
	एकूण घसारा						,१२५८,६८६				

टिपा:-

अ) स्थिर मत्ता ही एकूण किंमत मधून एकूण संचित घसारा वजा जाता निव्वळ दर्शवित आहे. किंमतीमध्ये खरेदी किंमत व ज्या उद्देशाकरीता वापरावयाची आहे, त्या चालू स्थितीत आणणेसाठी केलेला सर्व प्रत्यक्ष खर्च तसेच त्यासंबंधी जकात आणि ना परतावा कर याचा समावेश आहे. चालू आर्थिक वर्षात स्थिरमत्तेचे पुर्नमूल्यांकन केलेले नाही.

ब) स्थिर मत्तेच्या अनुसूचीत जमिनी व बिगर शेतकी जमिनीवरील इमारती रूपये ३४,१४,१४८/- आणि इतर मत्तां रूपये १,१२,०६९/- (एकूण रूपये ३५,२६,२१७/-) समावेश नाही कारण त्याची मालकी हक्का विषयीचे हक्क आणि व्यवहार पूर्ण झालेले नाहीत. सदरील मत्ता महामंडळाच्या ताब्यात असून ती वापरात आहे.
तथापि नफा-तोटा पत्रकामध्ये दर्शविलेला रू.५४,९०६/- घसारा हा वर नमूद केलेल्या मत्तांवर आकारलेला आहे. संचित घसारा हा चालू दायित्व या शिर्षकाखाली दाखविलेला आहे. रूपये ३५,२६,२१७/- किंमती बाबतचा निर्णय व्हावयाचा असून त्यापोटी दिलेला एकूण अग्रिम रूपये ३१,९९,५३७/- अद्याप समायोजित व्हावयाचा बाकी आहे. [कृपया अनुसूची ३ अ, ब, क ,ड टिप (ग) पहावी].

क) सदाशिवनगर मळयाचा निवाडा अद्यापी जाहीर न झाल्यामुळे त्या मळयावरील जमिनीचे (त्यावरील पक्क्या व कच्च्या बांधकामासह) मूल्य उपलब्ध नाही. तथापि , महाराष्ट्र शासनाच्या आदेशानुसार वरील मळयाबाबत (सदाशिवनगर) महामंडळाने माजी खंडक-यांना रूपये

७,६३,७९७/- एवढी रक्कम तदर्थ खंड म्हणून अदा केलेली आहे. सदरील रक्कम निवाडयापोटी समायोजित करावयाची असल्याने सदर रक्कम " चालू भांडवली कामे " या शिर्षकाखाली मत्तापोटी अग्रिम म्हणूल दाखविलेली आहे.

ड.) अनूसूची ३ अ ब क ड मुद्या क्र. ब मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे एका मळयावरील ३४०५ एकर जमिनीपैकी ६८१ एकर जमीन माजी खंडक-यांना प्रदान केलेली आहे. त्याची निवाडा रक्कम नसल्यामुळे त्याचे मूल्य ठरविता येत नाही. ११ एकर जमिन शासनाने संपादन केलेली आहे.

इ) इतर १३ मळयांच्या (सदाशिवनगर मळा सोडून) ताब्यात असलेल्या जमिनी बाबतची स्थिती खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	तपशील	सदाशिवनगर सोडून एकर	सदाशिवनगर एकर	एकूण एकर
१	**ताब्यात व वापरात असलेली**	४०६६१	९७२	४१६३३
२	**दि. ३१.०३.२०१७ पर्यंत एकूण वाटप झालेले क्षेत्र २३०६५ एकर (टिपणी नं. य पहा)**	२४७६८	१७४१	२६५०९
३	**माजी खंडकऱ्यांना देण्यात आलेली**	१३,५८०	६८१	१४२६१
४	**अतिक्रमण झालेले क्षेत्र**	१४१८	०	१४१८
५	**शासनाने संपादन केलेली**	१५३१	११	१५४२
६	**महामंडळाने परत केलेली**	१११	०	१११
७	**विकलेली**	१४	०	१४
८	**जिल्हाधिकारी यांचेकडील कमाल जमिन धारणा कायद्यानुसार कमी केलेली**	१४८	०	१४८
	एकूण :-	८२,२३१	३४०५	८५६३६

फ) जमिनीची किंमत /मूल्य, अध्यादेश इ. या संबंधी शासन आदेश किंवा अंतिम निर्णय झालेला नसल्यामुळे वरील परिच्छेदात दाखविलेली मालमत्ता ही ताळेबंदामध्ये दाखविलेली असली तरी त्यामध्ये बदल होण्याची शक्यता आहे व त्यानुसार त्याचा परिणाम महामंडळाच्या नफा-तोटा पत्रकावर होणार आहे.

ग) १३ मळयावरील एकूण ८२,२३२ एकर जमिनीपैकी १४१८ एकर जमिनीवर अतिक्रमणे झालेली असून आणि सुमारे ४०४ एकर बाबतची प्रकरणे कोर्टामध्ये प्रलंबीत आहेत.

ह). ताळेबंदामध्ये दर्शविलेले जमिनीचे मूल्य हे निरनिराळे अधिकारात संपादित केलेल्या जमिनीचे मूल्य विचारात न घेता दर्शविलेले आहे.

य) महाराष्ट्र शेत जमीन (जमीन धारणेची कमाल मर्यादा) अधिनियम १९६१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र.१७/२००३ अन्वये दुरुस्त करण्यात आला आहे. या दुरुस्तीमुळे ज्या माजी खंडक-यांनी त्यांच्या जमिनी साखर उद्योगास खंडाने दिल्या होत्या आणि ज्या जमिनी यानंतर महामंडळाकडे देण्यात आल्या आहेत अशा खंडक-यांना आता एका कमाल मर्यादेपर्यंत जमिनी परत करणे हे अधिकृत झाले आहे. महाराष्ट्र अधिनियम क्र.१७/२००३ च्या घटनात्मक कायदेशीपणाबद्दल प्रातिनिधीक कामगार संघटनांनी मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठात याचिका क्रमांक २९७८/२००३ ची दाखल करून हरकत घेतली होती. मे. उच्च न्यायालयाने सदरची याचिका दिनांक २३/९/२००५ च्या निर्णयाद्वारे रद्द केली. प्रातिनिधीक कामगार संघटनांना मे. उच्च न्यायालयाचा सदरचा निर्णय मान्य न झाल्यामुळे त्यांनी मे. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे अपिल क्रमांक ४६२/२००८ चे दाखल केले होते. मे. सर्वोच्च न्यायालयाने सदरचे अपिल दिनांक ३० ऑगस्ट २०११ चे निर्णयान्वये रद्द केले आहे.

वरील निर्णय विचारात घेता माजी खंडक-यांना महामंडळाच्या ताब्यात असलेल्या जमिनी एका कमाल मर्यादेपर्यंत परत करणेचे अधिकृत झाले असून अशा माजी खंडक-यांना जमीन वाटप करण्याच्या हेतूने राज्य सरकारने तेरा मळयाकरिता वेगवेगळया तारखेचे शासन निर्णय काढलेले आहेत. महाराष्ट्र शेत जमीन (जमीन धारणेची कमाल मर्यादा) कायदा कलम २८-१ अअ (३) मधील तरतूदीनुसार शासन जमीन वाटप करीत आहे. दिनांक ३१/०३/२०१७ पर्यंत २६५०९ एकर क्षेत्राचे खंडक-यांना प्रत्यक्ष वाटप झाले आहे. तथापि, या प्रक्रियेत प्रत्यक्ष वाटप झालेले जमिनीचे एकूण क्षेत्र हे जमीन वाटपाची प्रक्रिया पुर्ण झाल्यानंतरच उपलब्ध होईल. ताळेबंदात दर्शविलेली जमीन किंमत ही खंडक-यांचे जमीन व्यतिरिक्त असल्याने जमीनीत झालेल्या बदलामुळे त्याचा काहिही परिणाम होत नाही.

ज) कलम एएस-२८ प्रमाणे वापरण्याजोगी नसलेली मत्ता रु. ३,८२७/- (मागील वर्षी रु. ८,६९४/-) आहे.

के) स्थिर मत्तेच्या अनुसूचीत खालील मत्तांबाबत मालकी हक्काबाबत आणि व्यवहार पूर्ण झालेला नसल्याने समावेश केलेला नाही. सदरील मत्ता महामंडळाच्या ताब्यात असून वापरात आहे.

तपशिल	रूपये
जमिनी व बिगर शेतकी जमिनीवरील इमारती	**३४,१४,१४८-००**
इतर मत्तां	**१,१२,०६९-००**
एकूण :-	**३५,२६,२१७-००**

तथापि नफा-तोटा पत्रकामध्ये दर्शविलेला रू.५४,९०६/- घसारा हा वर नमूद केलेल्या मत्तांवर आकारलेला आहे. संचित घसारा हा चालू दायित्व या शिर्षकाखाली दाखविलेला आहे. रूपये ३५,२६,२१७/- किंमती बाबतचा निर्णय व्हावयाचा असून त्यापोटी एकूण दिलेला अग्रिम रूपये ३१,९९,५३७/- समायोजित केलेला नाही.

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक ५ अ

चालू नसलेली स्थिरमत्ता

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
१. दृश्यं मत्तांवरील वर्षाकरीता घसारा आणि तरतूदी	१,२०३,७८०	१,२४९,५८२
२. वादग्रस्त मत्तांवरील घसारा (अनुसूची ५ नोट नं. ब) पहा	५४,९०६	५४,९०६
एकूण--	**१,२५८,६८६**	**१,३०४,४८८**

अनुसूची क्रमांक ६

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक ६ बाब क्रमांक २-मत्ता (१)(अ) (३)

चालू नसलेली मत्ता - चालू भांडवली कामे

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
चालू भांडवली कामे	-	-
मालमत्तेपोटी दिलेला अग्रिम	५,३४०,८५४	५,३४०,८५४
एकूण ..	**५,३४०,८५४**	**५,३४०,८५४**

टिप :-

मत्ता खरेदी पोटी दिलेला अग्रिम रु. ५३,४०,८५४/- हा तीन वर्षापेक्षा अधिक वर्षापूर्वीचा आहे. प्रमाणभूत तज्ञांकडून सदर जमिनीची किंमत/मुल्य व निवाडा इ. बाबत अंतिम निर्णय झालेला नाही.

----*----

अनुसूची क्रमांक ७

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक ७ बाब क्र. २ वित्त (२) (अ)

चालू नसलेली गुंतवणूकी

	३१ मार्च २०१७ अखेर	**३१ मार्च २०१६ अखेर**
	रुपये	**रुपये**
गुंतवणूकी (परिव्यय मूल्याुसार)		
अ) शासकीय बंद पत्रामधील इतर गुंतवणूकी (नमूद न केलेल्या)		
१) राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे (वेगवेगळया दर्शनी किंमतीची प्रमाणपत्रे)	३१,४१७	३१,४१७
ब) व्यावसायिक गुंतवणूकी (ामूद ा केलेल्या)		
१) श्री शुंकर स.सा.का.लि.सदाशिवनगरचे १,२०० पुर्ण पणे भरणा केलेले प्रत्येक ५०००/- रुपयांचे सममूल्य भाग	६,०००,०००	६,०००,०००
२) गंगापूर स.सा.का.लि.गंगापूरचे ५०० पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी १००० रुपयांचे सममूल्य भाग	५००,०००	५००,०००
३)श्री छत्रपती स.सा.का.लि., भवानीनगरचे १. पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी ३०००/- रुपयांचे सममूल्य भाग	३,०००	३,०००
४) सोमेश्वर स.सा.का.लि. १३३ पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी ५०००/- रुपयोचे सममूल्य भाग	६६५,०००	६६५,०००
५) माळेगांव स.सा.का.लि. १५३७ पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी ५०००/- रुपयांचे सममूल्य भाग	७,६८५,०००	७,६८५,०००
६) कोपरगांव स.सा.का.लि.एक पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी५०००/- रुपयांचे सममूल्य भाग	५,०००	५,०००
७) मे. मुळा प्रवरा विद्युत सहकारी सोसायटी लि., श्रीरामपूरचे १७५२ पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी २५/- रु. चे सममूल्य भाग (मागील वर्षी १७५२)	४,२००	४,२००
८) विविध कार्यकारी सोसायटी कळंबचे दोन पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी रु. १०/- चे समूल्य भाग.	२०	२०
क) इतर		
८.५ टक्के दराशी महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाची ऋणपत्रे (ताळेबंदावर सही करण्याच्या तारखेपर्यंत म. रा. वि.म. कडून ऋणपत्रे मिळालेली नाहीत)	४,८००	४,८००
एकूण ..	**१४,८९८,४३७**	**१४,८९८,४३७**
एकंदरीत नमूद न केलेल्या गुंतवणूकी परिव्यय	**१४,८९८,४३७**	**१४,८९८,४३७**

टिपा :-

१. व्यवस्थापनाचे मते नमूद न केलेल्या गुंतवणूकी या गुंतवणूक केलेल्या कंपनीच्या व्यवस्थापनात बदल झाले असले तरी त्या वसूल होणा-या आहेत.

२. गुंतवणूक केलेल्या गुंतवणूकीतील घट निश्चित करता येत नसल्याने गुंतवणूकीच्या किंमतीमधील घट बाबत तरतूद केलेली नाही.

३. गुंतवणूक रक्कम ही प्रत्यक्ष गुंतविलेल्या किंमती इतकी दर्शविली आहे. व्यवस्थापनाच्या मतानुसार गुंतवणूकीचे मूल्यात होणारी घटीची तरतूद ही तात्पुरत्या स्वरूपाची नसेल तरच केली जावी असे आहे.

४. मुळा प्रवरा इलेक्ट्रीक सहकारी सोसायटी लि., श्रीरामपूर हि महाराष्ट्र राज्य विद्यूत पुरवठा कंपनी लि. ने ताब्यात घेतली आहे. तपशीला अभावी गुंतवणूकीबाबतची नुकसान भरपाई लेख्यामध्ये घेतलेली नाही.

५. राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे महामंडळाचे ताब्यात नाहीत. त्यामधील घट बाबतची तरतूद केलेली नाही.

----*----

अनुसूची क्रमांक ८

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक ८, बाब क्रमांक २ मत्ता (१) (य)
इतर चालू नसलेली मत्ता

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
भविष्य कालीन महसूली खर्चाचाखर्ची न टाकलेला हिस्सा		
१) उपसा जलसिंचन योजना	५,१६३,३८२	५,१६३,३८२
वजा-शंकास्पद समजलेले	५,१६३,३८२	५,१६३,३८२
एकूण ..	-	-

----*----

अनुसूची क्रमांक ९

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक ९ बाब क्रमांक २ मत्ता (२)(ब)
वस्तुसूची

	३१ मार्च २०१७ अखेर	३१ मार्च २०१६ अखेर
	रुपये	रुपये
वस्तुसूची		
(बाब क्रमांक ४ सोडून व्यवस्थापनाने प्रमाणित व मूल्यनिर्धारित केल्याप्रमाणे)		
१) परिव्यय मूल्यानुसार सामान व सुटे भाग	४२,०६२	८,३२२
२) परिव्यय मूल्यानुसार रास्त भाव दुकानातील वस्तूंचा साठा		-
३) उभी पिके-		
वृक्षशेती, फलोद्यान परिव्यय मूल्य वजा विक्रीची किंमती.	३३,५९३,०४०	३९,६९५,३७१
एकूण ..	**३३,६३५,१०२**	**३९,७०३,६९३**

टिपा :-

अ) वस्तूसूचीमध्ये फक्त इंधन व ऑईल असून त्यामुळे त्याचा संख्यात्मक तपशील दाखविणे शक्य होत नाही.

ब) सामान, सुटे भाग, या साठयांचे मुल्यांकन हे प्रत्यक्ष किंमत किंवा निव्वळ मिळणारी किंमत यापैकी जी कमी असेल त्याप्रमाणे केले आहे.

क) वृक्ष शेती आणि फलोद्यान यांचे मुल्यांकन हे प्रत्यक्ष झालेल्या खर्चा मधून सन २०१६-२०१७ मध्ये विक्री पासून मिळालेली रक्कम वजा जाता दर्शविलेले आहे.

----*----

अनुसूची क्रमांक १०

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक १०, बाब क्रमांक २ मत्ता (२) (क)

व्यापारी येणे

	३१ मार्च २०१७ अखेर		**३१ मार्च २०१६ अखेर**	
	रुपये		**रुपये**	
किरकोळ ऋणको (अप्रतिभूत व उचित) समजण्यात आलेले याशिवाय वेगळे म्हटलेले असेल तर)				
१) ६ महिन्यांपेक्षा कमी काळ थकलेल्या अदत्त रकमा		४,०१३,८७३		४०,४६७,८४३
२) ६ महियांपेक्षा अधिक काळ थकलेल्या अदत्त रकमा				
(अ) उचित समजलेले	४०३,८९३,४०८		३६१,४१४,४५३	
(ब) शंकास्पद समजलेले	१०१,३५६,९७७		१०१,३५६,९७७	
	५०५,२५०,३८५		४६२,७७१,४३०	
वजा : शंकास्पद कर्जासाठी तरतूद	१०१,३५६,९७७		१०१,३५६,९७७	
		४०३,८९३,४०८		३६१,४१४,४५३
एकूण ..		४०७,९०७,२८१		४०१,८८२,२९६

टिपा :-

अ) ३१ मार्च , २०१७ रोजी ताळेबंदामध्ये शिलकी दाखविलेल्या ऋणको कडून रूजवातपत्रके मिळविलेली नाहीत. सदरची त्याची पडताळणी झालेली नसून मुख्य कार्यालय, मळे व साखर कारखाने यांच्यामधील शिलकी रकमांचे समायोजन झालेले नाही. पडताळणी न झाल्यामुळे त्याचा वित्तीय तक्त्यावरील परिणाम सांगता येऊ शकत नाही. विशेष कारण म्हणजे सदरची बाब ही फार वर्षापासूनची प्रलंबीत आहे.

* शंकास्पद येणे रक्कमा वजा करुन किरकोळ ऋणको मध्ये रु. ४०,१३,८७३/- हे सहा महिन्यापेक्षा कमी आणि रु. १५,२९,७२,५६४/- हे सहा महिन्यापेक्षा जास्त व तीन वर्षापेक्षा कमी तसेच रु. २५,०९,२०,८४४/- हे तीन वर्षापेक्षा जास्त कालावधीचे आहेत. किरकोळ ऋणको मधील तीन वर्षापेक्षा जास्तीचे रक्कमेमध्ये रु.८५.७३ लाख (मागील वर्षी रु. १२८.७१ लाख) हे तीन वर्षापेक्षा जास्तीचे असूनही वसूली करीता कायदेशीर कार्यवाही केलेली नसून त्याचा समावेश आहे.

----*----

अनुसूची क्रमांक ११

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक ११, बाब क्रमांक २ वित्त २ (ड)
रोख व रोखी समान

	३१ मार्च २०१७ अखेर		३१ मार्च २०१६ अखेर	
	रुपये		रुपये	
रोख व बँकातील शिल्लक				
हाती असलेली रोख रक्कम / धनादेश व तिकिटे (हाती असलेल्या धनादेशासह रू.काही नाही)		७२,२९९		९५,३६८
अनुसूचित बँकामध्ये -				
चालू खात्यामध्ये		२,८१२,४५६		९६९,३६५
बचत खात्यामध्ये		४,२२४,८३१		८,६८०,८०८
ठेव खात्यामध्ये		४५,५००,०००		६,१००,०००
१. आय.डी.बी.आय.	-		-	
२. कॅनरा बँक	११,५००,०००		६,१००,०००	
३ स्टेट बँक ऑफ इंडिया	९,५००,०००		-	
४ सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया	२४,५००,०००		-	
अनुसूचित नसलेल्या बँकामधील चालू खाले	**चालू वर्षातील कमाल शिल्लक**		**चालू वर्षातील कमाल शिल्लक**	
१) अहमदनगर जिल्हा म. सहकारी बँक मर्यादित.		-		१०,८५०
२) पुणे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक बारामती		-		५,२५८
३) सोलापूर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक बारामती		-		१०,८७१
मार्गस्थ वित्त प्रेषण		-		-
एकूण ..		**५२,६०९,५८६**		**१५,८७२,५२०**

----*----

अनुसूची क्रमांक १२

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक १२, बाब क्रमांक २ मत्ता (२) (इ)
अल्प मुदतीची कर्जे व आगाऊ रकमा

	३१ मार्च २०१७ अखेर		३१ मार्च २०१६ अखेर	
	रुपये		रुपये	
कर्जे व आगाऊ रकमा				
(अप्रतिभूत व उचित समजण्यातआलेले याशिवाय वेगळे)				
१) रोखीत वा वस्तुरुपात वसूली योग्य असलेल्या किंवा मिळणाऱ्या किंमतीच्या आगाऊ रकमा				
अ) उचित समजलेले प्रतिभूत		८,०३०,०००		८,०३०,०००
ब) उचित न समजलेले अप्रतिभूत	२१,१०८,६७४		१८,८५७,३५९	
शंकास्पद समजलेले	५९६,३८३		५९६,३८३	
	२१,७०५,०५७		१९,४५३,७४२	
वजा- शंकास्पद आगाऊ रकमांसाठी	५९६,३८३		५९६,३८३	
		२१,१०८,६७४		१८,८५७,३५९
२) सभासदांची कपात केलेली बिनपरतीची ठेव, मुदत ठेव				
अ) गंगापूर स.सा.का.लि. गंगापूर	२,७७८,७६९		२,७७८,७६९	
ब) शंकर स.सा.का. लि. सदाशिवनगर	१,६१९,८४६		१,६१९,८४६	
क) माळेगांव स.सा.का.लि.	१०,८२३		१०,८२३	
ड) सोमेश्वर सह.सा.का.लि.	२,६१७		२,६१७	
इ) श्री छत्रपती स.सा.का.लि.	२१५,८९४		२१५,८९४	
		४,६२७,९४९		४,६२७,९४९
३) किरकोळ ठेवी (सुरक्षा ठेव)		२,२१९,४१३		२,३५८,८२२
एकूण..		३५,९८६,०३६		३३,८७४,१३०
*** कर्ज व आगाउ रकमांमध्ये खालील बाबींचा समावेश आहे.**				
(शंकास्पद येणी सोडून)				
संचालकांकडून येणे		-		-
कमाल येणे रक्कम		-		-
अधिकाऱ्यांकडून येणे		-		-
कमाल येणे रक्कम		-		-

टिपा :-

अ) बिन परतची ठेव म्हणजे सहकारी साखर कारखान्यांनी ऊस विक्री निधीतून त्यांचे उपविधी व नियमावलीनुसार कपात केलेली रक्कम त्यांनी त्यांचेकडे ठेवून घेतली असून सभासदत्व रद्द केलेनंतर मिळणारी आहे.

ब) व्यवस्थापनाचे मते न्यायालयाने कंत्राटदाराच्या बाजूने हुकूमनामा (मे २००४) केला. त्यास स्थगिती देण्याकरिता रक्कम रुपये ८०.३० लाख न्यायालयात भरणा केली असून त्याची वसूली रोख किंवा वस्तूरुपात होईल म्हणून ती प्रतिभूत आहे असे विचारांत घेऊन "चालू मत्ता, कर्जे आणि आगाऊ रकमा - उचित समजलेले प्रतिभूत" शिर्षकाखाली दाखविले आहेत.

क) दि. ३१/०३/२०१७ रोजीचे ताळेबंदात दिसत असलेल्या पार्टी (येणी) आणि इतर यांचे येणे नांवे शिल्लकी रकमांबाबत रुजूवातपत्रके मिळविलेली नाहीत. सदरची येणे शिल्लकीची पडताळणी झालेली नसून मुख्य कार्यालय, मळे व साखर कारखाने यांचेमधील येणे शिल्लकी रकमांचे समायोजन झालेले नाही. पडताळणी न झाल्यामुळे त्याचा वित्तीय तक्त्यांवरील परिणाम सांगता येऊ शकत नाही. विशेष कारण म्हणजे सदरची बाब ही फार वर्षापासूनची आहे.

ड) कर्जे व आगाऊ रकमा मध्ये एक वर्षापेक्षा कमी रक्कम रु. ४८,९६,९१३/-, एक वर्षापेक्षा जास्त असलेली आणि तीन वर्षापेक्षा कमी रक्कम रु . १,०५,९८,८३६/- आणि तीन वर्षापेक्षा अधिक काळ असलेली रक्कम रु.२,०४,९०,२८७/- यांचा समावेश आहे.

----*----

अनुसूची क्रमांक १३

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा लेख्यांचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक १३ बाब क्र. १

कंपनीने केलेल्या व्यवहारातून मिळालेल्या उत्पन्नाची माहिती

	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
	रुपये	**रुपये**
व्यवहारातून मिळालेले उत्पन्न		
अ. संयुक्त शेती	**१५४,१३४,४४४**	**१३८,७७९,३८२**
ब. वृक्षशेती फळे	१,२८९,८९२	**२,७४०,४०४**
एकूण	**१५५,४२४,३३६**	**१४१,५१९,७८६**

टिप :-

अ) संयुक्त शेती कार्यक्रमापासून मिळणारे उत्पन्न हे करारानुसार आणि उपर्जित तत्वानुसार लेख्यांमध्ये दाखविले आहे.महामंडळाने सन २०१६-२०१७ मध्ये नव्याने संयुक्त शेती मळयावर राबविल्याने संयुक्त शेती पासून मिळणारे उत्पन्नात मागील वर्ष २०१५-२०१६ शी तुलना करता रू. १५३.५५ लाखाने वाढ झालेली आहे.

क) सन २०१६-२०१७ मध्ये वृक्ष शेती आणि फलोद्यान पासून मिळणार उत्पन्नात मागील वर्ष २०१५-२०१६ शी तुलना करता रू. १५.९३ लाखाने घट झालेली आहे.

----*----

अनुसूची क्रमांक १४

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा लेख्यांचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक १४ बाब क्र. २

इतर उत्पन्न बाबतची माहिती.

	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
	रुपये	**रुपये**
इतर उत्पन्न-		
१. मिळालेले व्याज (एकूण) (वजा केलेला कर नाही)		
१.१. चालू गुंतवणूकीवरील व्याज	**४,२८२,०९१**	**६,८९३,८८६**
(वजा केलेला कर रु. ३,२०,८८३/- मागील वर्षी रु.७,९१,१७३/-)		
२. इतर व्याज	**२८०,०६९**	**२७८,७४६**
३. ऊस बिलापोटी येणे रकमेवरील विलंब व्याज	**-**	**३४,९७८,७९९**
४. विकलेल्या मत्तावरील नफा	**८३४,२१०**	**१,३२२,८२५**
५. जागा वापरमूल्ये	**२३,४८१,२९९**	**२२,२३७,१९२**
६. संकीर्ण उत्पन्न	**३,०४४,४८१**	**१८,६८६,३०४**
एकूण	**३१,९२२,१५०**	**८४,३९७,७५२**

टिप :-

अ) इतर उत्पन्न

*** घरभाडे पासूनचे उत्पन्न.**

घरभाडे पासूनचे उत्पन्न हे वापरमूल्य करारानुसार आणि उपर्जित तत्वानुसार दर्शविलेले आहे.

*** व्याजापासूनचे उत्पन्न.**

गुंतवणूकीवरील व्याज आणि इतर व्याजा पासून मिळणारे उत्पन्न हे संबंधीत लागू असलेल्या दरानुसार उपर्जित तत्वानुसार दर्शविलेले आहे.

*** विलंबाने आलेल्या ऊस रक्कमेवरील व्याजापासून मिळणारे उत्पन्न.**

सन्माननीय न्यायालय आदेश (स्पेशल दिवाणी दावा नं. ४७/२००६) नुसार विलंब झालेल्या ऊस रकमेवरील व्याजापासून मिळणारे उत्पन्नाची वसुली शंकास्पद असल्याने तरतुद केलेली नाही.

बेलापूर शुगर अॅण्ड अलाईड इंडस्ट्रीज लि. यांचे विरुध्द महामंडळाने मा. दिवाणी न्यायाधिश (वरीष्ठ स्तर), श्रीरामपूर यांचेकडे स्पेशल दिवाणी दावा नं. २००६ चा ४७ दाखल केला होता. मा.दिवाणी न्यायाधिश वरीष्ठ स्तर यांनी महामंडळाचे बाजूने अंशतः हुकूमानामा दिला आहे. सदरील हुकूमानामास अनुसरुन महामंडळाने दरखास्त म्हणजेच हुकूमानामा कार्यवाही अर्ज नं. ०३/२०१२ मा. दिवाणी न्यायाधिश वरीष्ठ स्तर, श्रीरामपूर यांचेकडे केले आहे. महामंडळाने कार्यवाही अर्जात १८ टक्के प्र.व. प्रमाणे चक्रवाढ व्याजाची हक्काची मागणी केली आहे.

ब)संकीर्ण उत्पन्नामध्ये जुने भंगार सामान, गवत/चराई विक्री आणि इतर म्हणजेच माहिती अधिकार फी, दंड, नुकसान भरपाई वसूली, रेशन नफा, पाईप लाईन - प्लॉट रोड चार्जेस, पाणी चार्जेस, सुरक्षा वसूली, ईत्यादीचा समावेश आहे .

संकीर्ण उत्पन्नाचा तपशील खालीलप्रमाणे :-

अ. क्र.	**तपशिल**	**२०१६-२०१७**
		रुपये
१	निविदा फॉर्म / कॅटलॉग नकाशे विक्री	१,५५,३३०.००
२	माहिती अधिकार	४,२२३.००
३	व्याज, दंड/नियमभंग/नुकसान /चोरी किंवा तोटा वसूली	४,९०,२०३.००
४	ना हरकत प्रमाणपत्र	५८,८५५.००
५	संयुक्त शेतीची जप्त सुरक्षा ठेव	१३,०१,५७२.००
६	लिलाव / इतर ठेवी जप्त	१५,०००.००
७	पाईप लाईन आणि प्लॉट रस्ते	३५,५३३.००
८	इतर	२,६२२.००
९	जुने भंगार सामान विक्री	६,७४,८५६.५०
१०	रेशन नफा/जादा साखर विक्री	४८,१०९.०२
११	पाणी आकार टँकर भाडे	२६,७००.००
१२	कंपोष्ट खत	५६,०००.००
१३	चराई / गवत विक्री	१,१२,०००.००
१४	सुरक्षा वीज व पॉवर	६२,१९९.००
१५	विहिरी / जमीन बाबत खंडक-यांकडून झालेली वसूली	१,२७८.००
	एकूण..	**३०,४४,४८०.५२**

----*----

अनुसूची क्रमांक १५

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा लेख्यांचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक १५ बाब क्रमांक २
साठ्यातील वाढ/(घट)

	२०१६-२०१७		२०१५-२०१६	
	रुपये		रुपये	
साठयातील वाढ/(घट)				
सुरुवातीचा साठा				
अ) वृक्षशेती (परिव्यय मूल्यानुसार)	३९,६९५,३७१		४१,८१६,९५४	
		३९,६९५,३७१		४१,८१६,९५४
वर्षा अखेरीचा साठा				
अ) वृक्षशेती (परिव्यय मूल्यानुसार)	३३,५९३,०४०		३९,६९५,३७१	
		३३,५९३,०४०		३९,६९५,३७१
साठ्यातील वाढ/(घट)		(६,१०२,३३१)		(२,१२१,५८३)

टिप :-

अ) चालू वर्ष २०१६-१७ मध्ये वृक्षशेती, फलोद्यान यांचे मूल्यांकन प्रत्यक्ष परिव्यय मूल्यामधून त्या वर्षात त्यापासून मिळालेले उत्पन्न वजा करून केले आहे.

----*----

अनुसूची क्रमांक १६

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा लेख्यांचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक १६ बाब क्रमांक ४
कर्मचारी कल्याण खर्च

	२०१६-२०१७		२०१५-२०१६	
	रुपये		रुपये	
१) कर्मचाऱ्यांना दिलेले व तरतूद केलेले-				
१) वेतन व मजूरी	५८,२०७,४२७		५८,९८६,९२५	
२) सानुग्रह अनुदान	९८१,९८५		४८१,७४६	
३) भविष्य निर्वाह निधी आणि इतर निधींना अंशदान	४,९९०,१९२		५,२६२,४६९	
४) कर्मचारी वर्गाचे कल्याण	४८७,९१७		१,२९२,९६१	
५) सेवा उपदान	६,४८८,६२३		६,८२१,५९०	
		७१,१५६,१४४		७२,८४५,६९१
२) संचालकांचे परिश्रमिक आणि खर्च				
अ) व्यवस्थापकीय संचालक यांचे वेतन व भत्ते	१,९१९,८२६		२,१५४,६३७	
ब) निवृत्ती वेतन व रजावेतन यांना अंशदान	१४१,२९३		३०९,५२२	
		२,०६१,११९		२,४६४,१५९
एकूण		७३,२१७,२६३		७५,३०९,८५०

अनुसूची क्रमांक १७

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा लेख्यांचा भाग असलेली अनुसूची
अनुसूची क्रमांक १७, बाब क्रमांक ४
इतर खर्च

	२०१६-२०१७		२०१५-२०१६	
	रुपये		रुपये	
अ) व्यवस्थापन विषयक व इतर खर्च-				
१) दुरुस्ती व निगा				
अ) कृषि-यंत्रसामुग्री	१,५५०		-	
ब) इमारत	८२५,४०५		३३१,४७५	
क) इतर	६७१,४७१		७१३,०३१	
		१,४९८,४२६		१,०४४,५०६
२) आस्थापना खर्च-				
अ) टपाल, लेखनसामग्री व दूरध्वनी खर्च	५६०,१२३		५९९,७६०	
ब) प्रवास-खर्च	१,०४९,६२३		१,१३३,७०२	
(व्यवस्थापकीय संचालक व इतर संचालक यांचेसह रु. ६६,३००/- सह)				
(मागील वर्षी रु १,७७,७३९/-)				
ब) लेखापरीक्षकांची फी व वरकड खर्च				
१) लेखापरिक्षण फी	७५,०००		७५,०००	
२) सेवा कर	१८,०००		१०,७३५	
क) इतर				
१) विमा	१००,४७९		९६,७०५	
२) माल काढणे व पाठविणे खर्च	२,६००		२,४००	
३) भाडे	२१०,३३५		२१०,३३५	
४)पट्टी व कर	१,४२९,९८१		१,३५८,३८२	
५)कायदे व सल्लाविषयक खर्च	१,००६,७००		९८९,२२५	
६) वापरलेले सामान व सुटे भाग	३८७,२४६		२४१,८६२	
७) वीज व इंधन	१,६२१,६५६		१,९४५,७९५	
८) संकीर्ण खर्च	२,४८४,४०२		२,२५१,५४९	
		८,९४६,१४५		८,९१५,४५०
ड)विकलेल्या मत्तावरील तोटा		१६२		-
य) दिलेले व देय असलेले व्याज		८२,२८२,३३२		१११,४२९,३२७
१) शासकीय कर्जावर	८१,३९८,८२०		११०,५२७,८३२	
२) शासनाच्या जमिनीच्या मूल्यावर	३९५,५४६		३९५,५४६	
३) इतर	४८७,९६६		५०५,९४९	
एकूण..		९२,७२७,०६५		१२१,३८९,२८३

टिपा :-

अ) महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित (एमएसएफसी) ला दैनंदिन खर्च, व्यवस्थापन आणि पगार भागविणे करिता महाराष्ट्र शासनाने सन १९६३ पासून व्याजी कर्जे परत करणेचे अटीवर दिलेली आहेत. शासन निर्णया-नुसार व्याजाची आकारणी केलेली आहे. आर्थिक तोटयामुळे व्याजाची रक्कम महाराष्ट्र शासनास अदा केलेली नाही. त्याची महाराष्ट्र शासनाचे नोंदी बरोबर पडताळणी केली आहे.

ब) महाराष्ट्र शासनाचे महसूल व वन विभागाचे पत्र आयसीएच-१३८१/३२१४८/२१८/ज-७ दि.१४/०८/१९८२ -नुसार शासनाला देय असलेली जमिनीच्या मूल्याची रक्कम रु. ६०,८५,३२२.४७/- यावर ६.५ टक्के प्रती वर्षी दराने व्याजाची रक्कम रु. ३,९५,५४६.०० ची तरतूद केलेली आहे.

क) एकूण इतर व्याज यामध्ये बेलापूर शुगर ॲण्ड अलाईड इंडस्ट्री लि. यांना देय व्याज रुपये ४,८७,९६६./- चा समावेश आहे. सन १९६५-१९६६ ते २००३-२००४ या कालावधीतील देय भाड्यांवर १५ टक्के दराने चक्रवाढ व्याजासह आणि २००३-२००४ पासून १२% दराने सरळ व्याज मिळणेबाबत स्पेशल दिवाणी दावा नं. ५१/२००४ चा दावा बेलापूर शुगर ॲण्ड अलाईड इंडस्ट्री लि. यांनी महामंडळाविरुध्द सन्माननीय दिवाणी न्यायालय (अहमदागर जिल्हा) यांचेकडे निवाडा करणेबाबत दाखल केला होता. सन्माननीय दिवाणी न्यायालयाचे आदेशानुसार व्याजाची तरतूद केली आहे.

ड) किरकोळ खर्च रु. २४,८४,४०२/- मध्ये खालील समावेश आहे.

अ.क्र.	तपशिल	रक्कम (रु.)
१	रेव्हेन्यू/कोर्ट फी/इतर न्यायालय खर्च/स्टँप्स/रबर स्टँप्स	२८,२५३.००
२	झेरॉक्स/टायपिंग चार्जेस/फॅक्स/कार्टेज भरणे/भ.नि.चार्जेस/व्यवसाय कर	२,३२,२०७.५०
३	वर्तमान पत्र	२,४५७.००
४	जनरल सामान	६९,१७९.१२
५	पुजा खर्च	१५,१३०.००
६	भंगार वाहतुक/बांधणी	०.००
७	७/१२ उतारा/नकाशा/मुल्यांकन	२२,२०४.००
८	नकाशा खर्च	०.००
९	डिजीटल स्वाक्षरी	१३,११४.००
१०	सफाई खर्च	७५,८९२.००
११	इतर/ बैठक/ पीएफ सीडी आणि ऑनलाईन सादरीकरण	१,७६,६६९.७५
१२	जमीन मोजणी	६,८००.००
१३	खोल्यांचे पाणी व्यवस्थापन	२१,०००.००
१४	व्यवसाय फी (आयकर/आरओसी) प्रमाणीकरण	१,३४,८६५.००
१५	जाहीरात/ डॉक्युमेंटरी	१३,३१,८६१.००
१६	पाणीखर्च	९,३३६.००
१७	अतिथीगृह खर्च	१,२०,९२०.००
१८	भाडोत्री ट्रॅक्टर खर्च	३८,१००.००
१९	बॅंक चार्जेस	३५,१७३.३४
२०	अतिथ्य खर्च	१,३३,६९६.००
२१	आकस्मित तोटे	२,५७९.७१
२२	परवाना व नूतनीकरण	१४,९६५.००
	एकूण	**२४,८४,४०२.४२**

----*----

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा लेख्यांचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची क्रमांक १८

मागील वर्षाचे संबंधित विनियोजने.

लेख्यांचे शिर्षक	२०१६-२०१७		२०१५-२०१६	
	नांवे	जमा	नांवे	जमा
	रुपये		रुपये	
१. सेवा उपदान	५४२,११९	-	४८६,१८१	
२. इतर/ माल खरेदीकरिता	१,४५५,५८९	४००	३५६,१६५	२,५९१,२४४
३.संकीर्ण खर्च	३,०१०,७८५	९०२,३१२	२,११७,७१०	३,५६८,२७०
४. व्याज		२६०,४५८	७७३,४४०	२८७,२९५
५. वेतन व मंजूरी	८,५२५,१७४	१,१५७,८४७	१२,२११,९६८	१,५६६,३२८
६. सानुग्रह अनुदान		२१,९२१	१,७०८,९३३	१,०३८,२४६
७. इतर/पट्टी व कर	२०३,७५३	२,२४३,४१८	३,०३९,६८१	८८९
८. सुरक्षा ठेवी	७५,७२८	-	४१९,८००	६,०७०
९. इतर ठेवी	-	-	१८,३४७	३६९,५३९
१०.जलसिंचन-वीज	११,७२०,८६५	१३,६५९	-	-
११. जमिन संपादन नफा	-	१८,६०४,८९७	-	-
१२. करकोळ ऋणको	१,४७७,७९०	७९७,४५३	-	१०,७७५
१३. संयुक्त शेती उत्पन्न	४,४८०,७३५	२,९२२,९८८	३,८३४,२४३	८६,५२८
१४. आयकर	-	-	१,०८१,२८६	-
एकूण..	३१,४९२,५३८	२६,९२५,३५३	२६,०४७,७५४	९,५२५,१८४
निव्वळ शिल्लक	नांवे रु ४५,६७,१८५/-		नांवे रु . १,६५२२,५७०/-	

टिपा :-

अ) मागील वर्षाचे खर्च - उत्पन्न आणि उल्लेखनीय बाबी ज्या ठिकाणी स्वतंत्रपणे दाखविणे उचित आहे त्या नुसार स्वतंत्रपणे दर्शविलेल्या आहेत.

ब) तिन वर्षापेक्षा अधिक काळ दिसत असलेल्या जून्या रकमा सन २०१६-२०१७ मध्ये निर्लेखित केल्या आहेत.

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालाप्रमाणे **कृपया वित्तीय टीपा अनुसूची क्रमांक १९ पाहाव्यात.**

मे. एन.पी.एस.आर.आणि असोसिएटस, सनदी लेखापाल यांचेकरिता.

सही/-	सही/-	सही/-	सही/-
(सीए विवेक एन. लाहोटी)	(श्रीमती वर्षा लड्डा-उंटवाल)	(आर.बी.भागडे, भा.प्र.से.)	(संभाजी कडू पाटील, भा.प्र.से.)
भागीदार सभासद क्र. १७०९५१	मुख्य कार्यकारी (प्रशासन) /सचिव	व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक.

अनुसूची क्रमांक १९

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी असलेला ताळेबंद व त्या दिवशी असलेल्या वर्षाचा नफातोटा यांना जोडलेल्या व त्याचा भाग असलेल्या वित्तीय टिपा आणि लेख्यांची महत्वाची धोरणे.

अ) १. लेख्यांची महत्वाची धोरणे.

२. लेख्यांची पध्दत

- लेख्यांचे तत्व प्रमाणकानुसार सर्व बाजूंनी पूर्ण होतील असे आर्थिक तक्ते तयार केलेले आहेत.
- भारतामध्ये सर्वसाधारण मान्य केलेल्या लेख्यांची तत्वे यांस अनुसरून ऐतिहासिक परिव्यय तत्व आणि दीर्घकालीन संस्था चालेल अशा पध्दतीस आणि उपर्जित तत्वास अनुसरून आर्थिक तक्ते तयार केले आहेत.फक्त जिथे की राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रावरील व्याज आणि महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाची ऋणपत्रे रोखीचे तत्वावर लेख्यांमध्ये दर्शविलेली आहेत.

३. घसारा

- दिनांक ०१/०४/१९८७ ला किंवा त्या नंतर संपादीत केलेल्या स्थिर मत्तांवरील घसाऱ्याची तरतूद कंपनी कायदा १९५६ चे अनुसूची १४ अन्वये दर्शविलेल्या दरानुसार सरळ पध्दतीने केलेली आहे.
- दिनांक ०१/०४/१९८७ पूर्वी संपादीत केलेल्या स्थिर मत्तांवरील घसाऱ्याची तरतूद व्यवस्थापनाने ठरविलेल्या अंदाजीत आयुष्याच्या आधारे केलेली आहे.

ब लेख्यांवरील टिपा :-

१. स्थिरमत्ता (अनुसूची क्रमांक ५)

शासनाला देय असलेल्या जमिनीच्या मूल्यावरील रकमेविषयी स्थिती सारांशपणे खाली दिली आहे. त्यावर प्रती वर्षी ६.५% दराने व्याजाच्या रकमेची तरतूद केलेली आहे.

तपशील		रुपये
जमिनीच्या मूल्याची रक्कम (१३ मळयांकरीता)		४,०८,४६,०३६.४९
अधिक :- आदेशातील ६ (एफ) शर्तीनुसार माजी खंडकऱ्यांना अदा भाडे.		१,०१,९६,३३५.००
एकूण जमिनीच्या मूल्यावरील देय रक्कम (१३ मळयांकरीता)		५,१०,४२,३७१.४९
वजा :-		
१. शासनाच्या वतीने माजी खंडकऱ्यांना (१३ मळयां करीता) जमिनीचे भाडे/ तदर्थ खंड म्हणून अदा केले	३,१०,७९,५१०.५३	
२. शासनाला दि.१८.२.८२ ला रक्कम अदा केली आणि ८८-८९ मध्ये घ्डमत्ता खरेदी करीता किरकोळ ऋणको घ्ड यापोटी करीता समायोजित केली	५०,००,०००.००	
३. श्री साईबाबा संस्थान शिर्डी करिता लक्ष्मीवाडी मळयावरील संपादन केलेल्या नुकसान भरपाई रकमेमधून शासनाने वसूल केलेली रक्कम	८८,७७,५३८.४९	४,४९,५७,०४९.०२
शासनाला द्यावयाची निव्वळ देय रक्कम		६०,८५,३२२.४७

माजी खंडकऱ्यांना देण्यात आलेल्या १३५८० एकर जमिनीची किंमत निश्चित झालेली नसल्याने ती रक्कम वगळता शासनास द्यावयाची निव्वळ रक्कम ही वर तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे दिसून येते.

४. आकस्मिक दायित्वे :- **(रुपये लाखात)**

तपशिल	२०१६-२०१७	२०१५-२०१६
तरतूद न केलेली आकस्मिक दायित्वे		
माजी व्यवस्थापनाकडून इतर आकारासहीत घेतलेल्या मत्ता व मालमत्तेबाबत	२१.४०	२१.४०
खाजगी साखर कारखान्यांना अदत्त म्हणून देणे असलेल्या रकमेवरील व्याज	११९.९८	११९.९८
घ्ड सीड्ड आणि घ्ड डीड्ड टाईप निवासस्थान इमारतीच्या संभाव्य खर्चाच्या वाढीबाबत तरतूद	१.०४	१.०४
तरतूद न केलेली वादग्रस्त दायित्वे :		
मुंबई कामगार कल्याण निधी हिश्यावरील दंडनीय व्याज	३.८४	३.८४
रावळगाव शुगर फार्म	२.४४	२.४४
महामंडळाच्या विरूध्द असलेल्या दाव्यां बाबतचे मूल्यांकन ज्यांची लेख्यांमध्ये तरतूद केलेली नाही. सोमेश्वर स.सा.का. ली. ४०/२००६	४२१.५९	४२१.५९
वादग्रस्त मत्तांचे अंतिम मुल्यांकन प्रलंबित असल्याने	३.२६	३.२६

दायित्वाची रक्कम निश्चित करता येत नाही म्हणून तरतूद केली नाही.

अ. महामंडळाला माहित नसलेली कायदेशीर दाव्यातून उद्भवणारी देणी.

ब. भविष्य निर्वाह निधी व पतपेढीच्या आणि कृषि आयकराच्या विलंबाने अदा केलेल्या रकमेवरील नुकसान भरपाई /व्याज

क. महामंडळाने अगोदरच्या वर्षात महामंडळाचे विविध मळयांवरील वेडी बाभूळ खालील जमीन मशागती योग्य करण्याचे उद्देशाने वेडी बाभळीच्या झाडांची तोड करणेबाबतचा करार केला होता. तथापि, कंत्राटदाराने करारनाम्यामध्ये नमूद केलेल्या शर्ती व अटींची पूर्तता न केल्यामुळे त्या बाबत वाद निर्माण झाला आणि म्हणून महामंडळाने कंत्राटदाराविरूध्द दिनांक २१/१/१९९८ रोजी रक्कम रू.७५.८० लाखाचा दावा दाखल केला. कंत्राटदाराने सुध्दा दिनांक १५/४/१९९८ रोजी महामंडळाविरूध्द रक्कम रू.११८ लाखाचा केलेला दावा दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर, पुणे यांनी फेटाळला आहे.

ड. भाडयावरील सेवाकर सुरवातीपासून काढून त्याची तरतूदही केलेली नाही.

चालू मत्ता आणि चालू दायित्वे (अनुसूची क्र.८ ते १२)

५. गंगापूर सहकारी साखर कारखाना लि. ने घेतलेल्या जलसिंचन योजनेकरीता दिलेली रक्कम रू.५१.६३ लाख (मागील वर्षी रू.५१.६३ लाख) लेख्यामध्ये संकीर्ण खर्च या शिर्षकाखाली (भविष्यकालीन महसूली खर्च) दाखविलेली दिसून येते, ती निर्लेखित केलेली नाही. महामंडळ दरवर्षी जलसिंचन योजनेखाली प्रत्यक्ष भिजणाऱ्या क्षेत्राचा विचार करून रक्कम निर्लेखित करण्याचे धोरण राबवित आहे . तथापि १९९४-९५ पासून योजनेनुसार कांहीही क्षेत्र भिजविले गेलेले नाही म्हणून २००८-२००९ या अहवाल वर्षात संपूर्ण रकमेची तरतूद केलेली आहे.

नफा- तोटा खाते

६. मळयावर खात्यामार्फत केलेल्या दुरूस्ती खर्चाचे वर्गीकरण वापरलेले सामान व सुटे भाग या सारख्या वेगवेगळ्या लेखा शिर्षकाखाली केलेले आहे.

७. अनूसुची क्र. ५ टिप नं. ह मध्ये संदर्भीत केलेल्या मत्तांचे मूल्य निश्चित न झाल्याने त्यावरील घसाऱ्याच्या रकमेची तरतूद करण्यात आली नाही.

८. कर्मचारी वर्गाचे कल्याण या खर्चामध्ये व्यवस्थापकीय संचालक यांना अदा केलेल्या रु. ६१,६१७/- (मागील वर्षी रु.१,५२,२६३/-) वैद्यकीय बीलाच्या रकमेचा समावेश आहे.

९. सहाय्यक आयुक्त, भविष्य निर्वाह निधी, नाशिक यांनी नुकसान भरपाई रु.१५.३९ लाख आणि रु.१५.५९ लाख अनुक्रमे हरिगांव मळा आणि साकरवाडी (अ) मळा यांची वसूली केली आहे. सहाय्यक आयुक्त, भविष्य निर्वाह निधी, नाशिक यांचे या आदेशाबाबत, महामंडळाने सन्माननीय कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी अपिल न्यायासन न्यायसभा, न्यू दिल्ली यांचेकडे अपिल दाखल केले आहे.

इतर टिपा :-

१०. चालू वर्षात कृषि विषयक मशागतीसाठी खरेदी केलेली नाही. म्हणून महामंडळाने अत्यंत लहान, लहान-मध्यम उपक्रम कायदा २००६ अन्वये वर्गवारी केली नाही अथवा त्याचे प्रकटीकरणही केले नाही.

१. व्यावसायीक धोरणात्मक विचाराने ताळेबंद तयार झाल्यानंतर घडलेल्या घटनांचाही लेखे अंतिम करताना विचार केलेला आहे. ज्या बाबतीत टिपणी व्यतिरिक्त नमूद केलेल्या नाहीत अशा बाबतीत हेच तत्व स्विकारलेले आहे.

२. मागील वर्षाच्या रकमांची आवश्यक असेल तेथे फेर जुळवणी केलेली आहे

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालाप्रमाणे **कृपया वित्तीय टीपा अनुसूची क्रमांक १९ पाहाव्यात.**

मे. एन.पी.एस.आर.आणि असोसिएटस, सनदी लेखापाल यांचेकरिता.

सही/-	**सही/-**	**सही/-**	**सही/-**
(सीए विवेक एन. लाहोटी)	**(श्रीमती वर्षा लड्डा-उंटवाल)**	**(आर.बी.भागडे, भा.प्र.से.)**	**(संभाजी कडू पाटील, भा.प्र.से.)**
भागीदार सभासद क्र. १७०९५१	**मुख्य कार्यकारी (प्रशासन) /सचिव**	**व्यवस्थापकीय संचालक**	**संचालक.**

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षाचा निधी ओघ तक्ता

	२०१६-२०१७		२०१५-२०१६	
		रुपये		रुपये
१) चालू व्यावसायिक कार्यातून निधी ओघ				
आयकरपूर्व नफा / तोटा		९,४७३,९५६		९,२६९,७६४
घसारा आणि तरतूदी		१,२५८,६८६		१,३०४,४८८
विशिष्ट मत्ता व दायित्वे मधील बदल				
दीर्घ मुदतीची दायित्वे		१६,५८५,३९२		१५५,०२२,०६८
१.माल खरेदीकरिता किरकोळ धनको	१५५		(२३९,५९६)	
२.सुरक्षा ठेवी	४९,७८७,४७५		९४,५३२,९१८	
३.अनामत	१६,२४२,०६३		३४,९४९,१०८	
४.शासकीय देणी	(४२,८८५,५३७)		२४,७४१,८५४	
५.सेवाउपदान (पुर्व व्यवस्थापन हिस्सा सह)	७०१,१३९		१८४,६७५	
६. इतर धनको	(७,२५९,९०३)		८५३,१०९	
इतर चालू दायित्वे		(५,३३३,८००)		(१९,४६८,१३६)
अ) कर्मचारी कल्याण खर्च				
१. वेतन व मजूरी	२८९,४२३		(६०२,२८४)	
२. अदत्तवेतन व मजूरी	(३५७,६९४)		(४,६१५,७१८)	
३. बोनस	(९९,१०२)		(७,०८८,९६२)	
४. भविष्य निर्वाह निधी कर्मचारी अंशदान	(६३,५०५)		(७२,२३६)	
५. भविष्य निर्वाह निधी अंशदान	१९,००३		(१६८,८२६)	
ब) इतर धनको	(२५७,१६६)		(४,७६८,७६६)	
क) शासकीय देणी व कर	०			
१. पट्टी व कर	(४,६३८,४०३)		(१,१२९,८८९)	
२. व्हॅट / व्यवसाय कर	(२०७,०७०)		(९२४,३५७)	
३. विज व इंधन	(१९,२८६)		(९७,०९८)	
वस्तुसूची		६,०६८,५९१		२,३२९,३५३
व्यापारी येणी		(६,०२४,९८५)		(१२३,७८१,२३०)
अनामत		(२,१११,९०६)		२२,८३६,६०८
सेवाउपदान		(१४,६०२,७५२)		(९,०५१,९८९)
आयकर		(२,०५३,२१९)		(३,२९४,४६१)
चालू व्यवसायिक कार्यातून निव्वळ रोख उपलब्ध		३,२५९,९६३		३५,१६६,४६५
२)गुंतवणूकीमधून निधी ओघ				
महाराष्ट्र शासनाकडून				
अ) व्याजी कर्जे		(४८,४००,०००)		(२०९,४९६,०००)
ब) त्यावरिल उपर्जित व देय व्याज		८१,३९८,८२०		११०,५२७,८३२
गुंतवणूक		०		१६६,८२०
गुंतवणूकीत वापरलेली निव्वळ रोख		३२,९९८,८२०		(९८,८०१,३४८)
३) वित्तीय व्यवहारातून निधी ओघ				
स्थिर मत्ता		४७८,२८३		३,८९४,४५५
३) वित्तीय व्यवहारातुन वापरलेली निव्वळ रोख		४७८,२८३		३,८९४,४५५
रोख आणि त्यासमान यामधील निव्वळ वाढ/ घट		३६,७३७,०६६		(५९,७४०,४२८)
सुरवातीची रोख व त्याममान शिल्लक		१५,८७२,५२०		७५,६१२,९४८
अखेरची रोख व त्याममान शिल्लक		५२,६०९,५८६		१५,८७२,५२०
रोख आणि त्यासमान यामधील वाढ/ घट		३६,७३७,०६६		(५९,७४०,४२८)

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालाप्रमाणे **कृपया वित्तीय टीपा अनुसूची क्रमांक १९ पाहाव्यात.**

मे. एन.पी.एस.आर.आणि असोसिएटस, सनदी लेखापाल यांचेकरिता.

सही/-	सही/-	सही/-	सही/-
(सीए विवेक एन. लाहोटी)	(श्रीमती वर्षा लड्डा-उंटवाल)	(आर.बी.भागडे, भा.प्र.से.)	(संभाजी कडू पाटील, भा.प्र.से.)
भागीदार सभासद क्र. १७०९५१	मुख्य कार्यकारी (प्रशासन) /सचिव	व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक.

फॅक्स नं. / Fax No. 2209 2326, 2201 4438
दूरभाष संख्या / Telephone No. 2205 4022, 2205 7360, 2201 4437
e-mail : agcommauMaharashtra@cag.gov.in

सत्यमेव जयते

प्रधान महालेखाकार (लेखापरीक्षा)-III महाराष्ट्र यांचे कार्यालय
प्रधान महालेखाकार (लेखापरीक्षा)-III महाराष्ट्र का कार्यालय
प्रतिष्ठा भवन, तल मंजिल,
101, महर्षि कर्वे मार्ग, मुंबई - 400 020.
OFFICE OF THE PRINCIPAL ACCOUNTANT GENERAL
(AUDIT) - III, MAHARASHTRA
PRATISHTHA BHAVAN, GROUND FLOOR,
101, MAHARSHI KARVE MARG, MUMBAI - 400 020.

संख्या /No. गोपनीय
प्रमले/लेप-III/वालेप-I/ फ़ार्मिंग /2016-17/ 116

दिनांक / Date : 10/04/2018

सेवा में,
प्रबंध निदेशक,
महाराष्ट्र स्टेट फ़ार्मिंग कार्पोरेशन लिमिटेड,
पुणे

विषय: मार्च 31, 2017 को समाप्त हुए वर्ष के महाराष्ट्र स्टेट फ़ार्मिंग कार्पोरेशन लिमिटेड, पुणे के लेखों पर कंपनी अधिनियम, 2013 की धारा 143(6)(b) के अंतर्गत भारत के नियंत्रक व महालेखापरीक्षक की टिप्पणियाँ।

महोदय,

31 मार्च, 2017 को समाप्त हुए वर्ष के ***महाराष्ट्र स्टेट फ़ार्मिंग कार्पोरेशन लिमिटेड, पुणे*** के लेखों पर कंपनी अधिनियम, 2013 की धारा 143(6)(b) के अंतर्गत भारत के नियंत्रक व महालेखापरीक्षक की टिप्पणियाँ (Comments) संलग्न है।

वार्षिक आमसभा (A.G.M.) होने के पश्चात, वार्षिक रिपोर्ट की तीन मुद्रित प्रतियाँ कृपया इस कार्यालय को भेज दें, साथ ही उपरोक्त लेखों के वार्षिक प्रतिवेदन को विधानसभा मे प्रस्तुत करने कि तिथि को भी इस कार्यालय को सूचित करें।

भवदीय,

एस. के. जयपुरियार

(एस के जयपुरियार)
प्रधान महालेखाकार (लेखापरिक्षा)-III

संलग्न: यथोपरि

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ म. पुणे
आवक क्रमांक 402 12 APR 2018
शाखा / विभाग वित्त
अधिक्षक
मु. ले. (वि) मु. का (शे) व्य. सं.

COMMENTS OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA UNDER SECTION 143 (6) (b) OF THE COMPANIES ACT, 2013 ON THE FINANCIAL STATEMENTS OF THE MAHARASHTRA STATE FARMING CORPORATION LIMITED, PUNE FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2017.

The preparation of Financial Statements of **Maharashtra State Farming Corporation Limited, Pune** for the year ended **31 March 2017** in accordance with the financial reporting framework prescribed under the Companies Act, 2013 is the responsibility of the Management of the Company. The Statutory Auditors appointed by the Comptroller and Auditor General of India under section 139(5) of the Act are responsible for expressing opinion on the Financial Statements under section 143 of the Act based on independent audit in accordance with the Standards on Auditing prescribed under section 143(10) of the Act. This is stated to have been done by them vide their Audit Report dated **22 January 2018**.

I, on behalf of the Comptroller and Auditor General of India, have conducted a supplementary audit under section 143(6)(a) of the Act of the Financial Statements of **Maharashtra State Farming Corporation Limited, Pune** for the year ended 31 March 2017. This supplementary audit has been carried out independently without access to the working papers of the Statutory Auditors and is limited primarily to inquiries of the Statutory Auditors and Company personnel and a selective examination of some of the accounting records. Based on my supplementary audit, I would like to highlight the following significant matters under section 143 (6) (b) of the Act which have come to my attention and which in my view are necessary for enabling a better understanding of the Financial Statements and the related Audit Report:

Comment on Profitability:
Profit & Loss Account:
Expenses: ₹ 17.33 crore

1. This does not include ₹ 1.67 crore payable to Irrigation Department towards water charges pertaining to period 2006-07 to 2008-09 which becomes payable after GoM's refusal (21.11.16) to waive the same.

This resulted in overstatement of profit and understatement of Expenses and Current Liabilities by ₹ 1.67 crore.

For and on behalf of
The Comptroller and Auditor General of India

(S. K. Jaipuriyar)
Principal Accountant General
(Audit)-III

Place: Mumbai
Date: 10.04.2018

महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

थोडक्यात स्थिती.

(रूपये लाखात)

अ. नं.	तपशिल	२०१२-२०१३	२०१३-२०१४	२०१४-२०१५	२०१५-२०१६	२०१६-२०१७
१	भाग भांडवल (भरणा केलेले)	२७५.००	२७५.००	२७५.००	२७५.००	२७५.००
२	भाग भांडवलासाठी मिळालेली रक्कम	-	-	-	-	-
३	राखीव निधी व शिल्लक रकमा	-	-	-	-	-
४	निव्वळ स्थिर मत्ता	६५२.७८	६३४.९०	५७९.८५	५२८.४१	५११.५९
५	विक्री व इतर उत्पन्न	७३७.१०	७१६.७८	१४६७.९१	२२५९.१८	१८७३.४६
६	तोटा					
	अ) कर आकारणी पूर्वी	(११३८.१७)	(७००.३९)	(२६८२.५६)	९२.६९	९४.७४
	ब) कर आकारणी नंतर	(११७७.०१)	(७२९.२४)	(२७२३.०९)	४९.७२	४६.०४
७	राज्य सरकारला					
	अ) लाभांश	-	-	-	-	-
	ब) कृषी आयकर	३२८.१६	३२८.१६	३२८.१६	३२८.१६	३२८.१६
८	कर्मचारी वर्गाचे वेतन	४९५.८६	३७६.६१	६७५.९९	६१४.५१	६०२.६९
९	लेखा वर्षासाठी कर्मचारी वर्गास सानुग्रह अनुदान प्रदान					
	अ) दर	८.३३%	८.३३%	८.३३%	८.३३%	८.३३%
	ब) रक्कम	१५.९२	७.३३	४.६९	४.८२	९.८२
	प्रात्साहनार्थ प्रदान					
१०	कर्मचारी वर्गाचे कल्याण	२५.४१	१९.३१	१६.९६	१२.९३	४.८८
११	कर्मचा-यांच्या उपदानाची तरतूद	५४.६८	४०.५१	२०.४०	६८.२१	६४.८९
१२	कर्जावरील व्याज	१०५९.९६	८२५.१८	११०७.७२	१११४.२९	८२२.८२
१३	किंमती चढ उतार निधी	-	-	-	-	-
१४	पुढील गोष्टींसाठी बाजूस काढलेली रक्कम	-	-	-	-	-
	अ) विकास कार्यक्रम व जुन्या मत्तांच्या जागी नविन घेणे.	-	-	-	-	-
	ब) यांत्रिकी सामुग्री पुर्नस्थापना	-	-	-	-	-
	क) मळयावरील मूलकी बांधकामे	-	-	-	-	-

-------*------

The Companies Act (1 of 1956) Schedule VI – Part III

-

BALANCE SHEET ABSTRACT AND A COMPANY'S GENERAL BUSINESS PROFILE

I Registration Details:

Registration No. 1 2 6 0 1

Balance - Sheet Date 3 1 (Date) 0 3 (Month) 1 7 (Year) **State Code** 1 1 **(Refer Code List)**

II Capital raised the year (Amount in Rs. Thousands):

Public Issue	**Rights Issue**
N I L	N I L
Bonus	**Private Placement**
N I L	N I L

III Position of Mobilization and Deployment of Funds (Amount in Rs. (Thousand))

Total Liabilities	**Total Assets**
6 0 1 5 3 6	6 0 1 5 3 6

Sources of Funds

Paid-Up Capital	**Reserves & Surplus**
2 7 5 0 0	N I L
Secured Loans	**Unsecured Loans**
N I L	2 3 0 9 4 0 2

Application of Funds

Net Fixed assets	**Investments**
5 1 1 5 9	1 4 8 9 8
Net Current Assets	**MIsc. Expenditure**
(-) 7 3 3 6 3	N I L
Accumulated Losses	
2 3 4 4 2 0 8	

IV Performance of Company (Amount in Rs. Thousands)

	Turnover	Total Expenditure
	1 8 7 3 4 6	1 8 2 7 4 2

(+) (-)	Profit/Loss Before Tax	(+) (-)	Profit/Loss After Tax
(+)	9 4 7 4	(+)	4 6 0 4

(Please Tick Appropriate Box + for Profit - for Loss)

Earning Per Share in Rs.	Dividend @ %
1 6 7	0 %

V Generic Names of Three Principal Products / Services of Company (As per Mounetary Terms)

Item Code No. (ITC Code)

Product Description S U G A R C A N E

Item Code No. (ITC Code)

Product Description F O O D C R O P S &

Item Code No. (ITC Code)

Product Description A G R O F O R E S T R Y &

H O R T I C U L T U R E

Note- For ITC Code of Products please refer to the publication Indian trade Classification based on harmonized commodity description and coding system by Ministry of Commerce, General of Commercial inteligenc e & Statistics Calcutta - 700 00).

.

सही/-	सही/-	सही/-
(श्रीमती वर्षा लड्डा-उंटवाल)	(आर.बी.भागडे, भा.प्र.से.)	(संभाजी कडू पाटील, भा.प्र.से.)
मुख्य कार्यकारी (प्रशासन) /सचिव	व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक.